Balatonkenesei Hírlap

XXXII. évfolyam 7. szám Balatonkenese város havilapja 2020. július

Tavasz az óvodában – Gyermeknap

Imre Ferenc: Holdfényes éjszakán

Holdfényes éjszakán, a kék Balatonon,
tündérek sétálnak az aranyló hídon.
Hajuk a vízig ér, fejükön koszorú,
lábujjhegyen járnak, csendben, hangtalanul.

Füredtől Tihanyig lehet látni őket,
szép szőke tündérként tovább libbenőket.
Kék szemeikben apró tüzek égnek,
tündér üzenetek a parton élőknek.

Vigyázzátok nagyon az aranyló hidat,
rajta a tündérek örökké járjanak!
Őseink lelke él a tündérekben,
figyelik a csendet a ti lelketekben.
Áldassék nevetek, tündérek és élők,
a múltban eltűnők és jelenben élők!

1997. január 12.

Bayer Emil: Aratásról

– Gondolatok –

Kék égbolt alatt
aranylón szőkék a táblák,
érett a vetés:
vetettünk, de a termés
néhol sok, néhol
bizony igen kevés…

Lelkünk akár
egy búzatábla;
Isten vetett benne
szorgosan.
De az emberi szív
érző mérleg,
így látjuk, tudjuk
pontosan,

hogy – ó, fájdalom! –
nem egyformán
érik a vetés:
az eredmény
néhol sok,
néhol riasztón kevés…

1998. július 24.

Tartalom

Tavasz az óvodában 2
Imre Ferenc: Holdfényes éjszakán *(vers)* 3
Bayer Emil: Aratásról *(vers)* 3
A helyi közösség erejével – Beszélgetés Jurcsó János polgármesterrel 4
Tájékoztató a református Temetőről – Németh Péter 6
Új szelektív hulladékgyűjtők 6
Trianon 100 – Megemlékezés 7
Aki állva írta alá a trianoni békeszerződést – Benárd Ágost 11
90. születésnap 12
Iskolánk hírek 13
Tavasz az óvodában 18
Olvasópróba: Nyári olvasnivalók a legkisebbeknek 19
Meggylekvár a Tájházban 20
Hősök napja – Ritter József 20
A távoktatás tapasztalatai egy diák szemszögéből – Sipos Petra 21
Turisztikai egyesületünk hírei 22
Életvezetés: Nyár, napfény, kacagás és nevetés – M. Teréz nővér 24
Aludj csak, én álmodok – M. Erzsébet nővér 25
Szociálpolitika: Gyermektartásdíj megelőlegezése – Varga Ákos 26
Zöld Energia *(Hirdetés)* 27
Hátha valaki nem ismeri: Vízinövények Kenesén 2. – Pulai Istvánné 28
Katalónia 5. – Varga Ákos 30
Tündérkert: Július: Táplálék növényeinknek – Bollók Ferenc 31
Dollár a zokniban – Majláth Mikes László 32
Rejtvény 33
Könyvtári hírek 34
Olvasópróba: Kenesei időutazás 35
Hulladékszállítási tudnivalók 36
Hirdetések 37

Szerkesztői előszó

– Július –

Túl vagyunk az év felén. De milyen félév volt ez! Volt benne minden, ami egy valamirevaló katasztrófafilmben előfordul. Most már talán átváltottunk sima filmdrámába, és a nyár reményeink szerint hozzásegít minket ahhoz, hogy a drámát mondjuk egy könnyedebb műfajra cseréljük. Ha vígjáték mindjárt nem is lesz, a mi dolgunk olyanná tenni, hogy legyen okunk nevetni. – Teréz nővér éppen erről írt ebben a hónapban, a nevetés fontosságáról. Egészen biztosan találnak nála pár tippet, hogyan érdemes elkezdeni.

Beszélgetést olvashatnak városunk polgármesterével is, aki szintén visszatekint az elmúlt időszakra, és fontos dolgokat árul el a mögöttünk hagyott hónapokról.

Végre vannak iskolai és óvodai híreink. A tanév ugyan véget ért – valószínűleg a gyerekek is sokáig fognak emlékezni rá. Hogy milyen volt az ő szemszögükből, azt Sipos Petra írása világítja meg.

Szóval júliusra is hoztunk érdekes olvasnivalót, és mindent még nem is említettem. Derítsék fel kedvükre!

Nagy Krisztina

A helyi közösség erejével

Beszélgetés Jurcsó Jánossal, Balatonkenese polgármesterével

– Nem szokványos időszak után vagyunk. Polgármester úr, összefoglalnád az elmúlt hónapok eseményeit?

– A testület 2020-ban sikeresen megalkotta Balatonkenese város költségvetési rendeletét, amely stabil és kiegyensúlyozott gazdálkodást vetített előre az évre. Ez viszonylag megnyugtató irányt mutatott. Aztán 2020. március 11-én járványügyi veszélyhelyzetet hirdettek ki Magyarországon, a terjedő koronavírus-járvány miatt, ami azonnali intézkedésekre késztette a helyi önkormányzatokat. Balatonkenesén elsők között, március 14-én alakult meg a helyi operatív tanács, pontosan leosztott feladatkörökkel. Első értekezletén máris olyan döntéseket hozott meg, melyeket a többi település képviselő-testületei több napos késéssel. Ez valószínűleg annak volt az eredménye, hogy az operatív tanácsban minden szakember helyet kapott: az orvosoktól a rendőrség képviselőjéig, a közterületesektől a polgárőrökig, a képviselő-testület pénzügyi bizottsága, a város jegyzője – tehát összetett kör jött létre. A rendszerbe minden intézményvezetőt becsatornáztunk. Rögtön olyan intézkedéseket foganatosítottunk, amelyek a lakosság biztonságát voltak hivatva szolgálni, illetve gondoskodni az elszeparálódási lehetőségről, ami gátját szabhatta a járvány terjedésének. Saját költségvetésből habozás nélkül védőfelszereléseket szereztünk be: gumikesztyűt, kézfertőtlenítőt, maszkot. A kiemelt közfeladatokat ellátó személyeknek, orvosainknak, a rendőrségnek, a polgárőrségnek és a közterületeseinknek komoly, nem egyszer használatos, katonai gyártású maszkokat szereztünk be, amelyeket folyamatos alkalmazás mellett, megfelelő alkoholos sterilizálás után akár több személy is használhat. Felkészültünk rá, hogy amennyiben Magyarországon komolyabbra fordul a helyzet, a köz érdekében feladatot ellátó személyek ne legyenek veszélyeztetve, és biztosítva legyen mind a lakosság ellátása, mind biztonságérzete.

– A veszélyhelyzettel a képviselő-testület munkája is megváltozott.

– Az operatív tanács létrejöttével a képviselő-testület munkája hivatalosan megszűnt, de informális találkozók, beszélgetések, és a digitális technológia alkalmazásának köszönhetően videókonferenciák során a képviselő-testület valamennyi tagja részt vett a város irányításában. Az összes olyan döntést, amelyet a rendkívüli állapotra vonatkozó rendelet polgármesteri hatáskörbe ruházott át, közös elhatározásból, a képviselők egyetértésével hoztuk meg.

Külön nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy ne ássunk árkot az állandó lakosság és az itteni nyaralótulajdonosok között, mert egy egyébként is felfokozott érzelmi állapotban levő településen a korábban esetlegesen meglevő ellentétek szítása beláthatatlan következményekkel járhat. Ezért a város vezetése, illetve az operatív tanács úgy döntött, hogy mi nem a többek által választott utat fogjuk járni, hogy különböző tilalmakkal igyekszünk távol tartani településünktől az ide érkezőket, hanem minden kommunikációs csatornát igénybe véve – postaládákba eljuttatott szórólapokon és a közösségi média felületeit is használva – felhívtuk a figyelmet, hogy ha már több nyaralótulajdonos is itt van, hogyan tudunk úgy együtt létezni, hogy vigyázzunk egymásra, és ne felőröljük egymás idegrendszerét, hanem támaszai legyünk egymásnak a bajban. Ebben nagyon nagy szerepe volt minden civilnek, állandó lakosoknak és ide látogató ingatlantulajdonosnak, akik zömében betartották az együttélés írott és íratlan szabályait. Balatonkenese elmondhatja magáról, hogy különösebb atrocitás nélkül kezelte azt a hét-nyolchetes időszakot, amíg a karantén tartott. Minden egyes fontos kormányzati döntésről értesítettük az ellátásban részt vevőket, a boltok tulajdonosait és a vendéglátóipari egységek üzemeltetőit, s közösen már vészforgatókönyvet gyártottunk arra az esetre, ha a baj nagyobb lenne, esetleg területlezárásra kerülne sor. Kész tervünk volt, hogy az itteni vendéglátósok segítségével, saját dolgozóik átcsoportosításával hogyan tudjuk a közétkeztetést biztosítani. Nagy megnyugvást jelentett, hogy ebben szinte az összes helybeli vendéglátós partner volt, így szükség esetén az idősek és a rászoruló gyerekek semmiképpen nem maradtak volna meleg étel nélkül.

– Nem kis munka volt mindezt megszervezni. Segítette valami a város hivatalos szerveit a tennivalók ellátásában?

– A rendkívüli helyzetben megnövekedtek a feladataink: a rászoruló gyerekek számára, akik igényelték, házhoz menő ebédszállítást vezettünk be. Ez csak úgy valósulhatott meg, hogy civil segítőink voltak. Szeretném nekik ezúton is megköszönni a rengeteg segítséget. Volt, aki a saját autóját ajánlotta fel például az ebéd kiszállításához, és akár még Akarattyára is átvitte azt. De köszönet illeti azokat, akik plakátot terveztek, akik aztán a plakátokat és a szórólapokat terjesztették, akik maszkokat varrtak és osztottak, akik a védekezésben fontos eszközöket ajánlottak fel, akik bevásároltak az időseknek, akik adományokkal segítették a munkát, akik személyes összeköttetéseiken keresztül védőfelszerelést tudtak biztosítani akkor is, amikor ez bolti forgalomban nem volt beszerezhető. Köszönöm azoknak, akik szabadidejükben varrtak vagy a települést járták, és ahol kellett, segítettek.

– A legrosszabbat szerencsére elkerültük, de az életünk még nem tért vissza a megszokotthoz.

– A település a járványügyi intézkedések könnyítésének kezdetén is jól vizsgázott, mind kommunikáció, mind valós cselekvések területén. Az enyhítés következtében tovább növekedett a településen tartózkodó emberek száma, s ezt is jól

tudtuk kezelni. Az ellátás, a kiszolgálás zavartalan volt, a szemétszállítást megoldottuk. Igyekeztünk az itt élők komfortérzetét megőrizni. Természetesen ez hatalmas többletköltségeket indukált, amellett, hogy ekkora már tisztában voltunk vele, milyen forráselvonások történnek meg az önkormányzatoktól és mennyivel csökken a költségvetésünk bevételi oldala. A kormány által megfogalmazott közös teherviselésben Balatonkenesének is komoly feladatokat kellett magára vállalnia. Eddigre már az is jól látható volt, hogy a saját jogon járó bevételeink szintén csökkenni fognak, hiszen a turizmus lenullázódott, a szálláshelyek üresen álltak. Idegenforgalmi adóbevételünk nem keletkezett. Bízunk benne, hogy az év második fele majd kárpótol minket ezért.

Zombori Dóra fotója

– Ez nyilvánvalóan hosszabb távra is kihat majd.

– Ilyen pénzügyi keretek között nagyon erős, fegyelmezett költségvetésre van szükség, hogy a bajokat el tudjuk kerülni. A kiesett összeg mértékét most még pontosan nem tudjuk, az azonban egyértelmű, hogy az idei évben a fejlesztési forrásaink teljes egészében elporladtak, és az év hátralevő részében is beosztással kell élnünk. Az eddigi takarékos költségvetést további meghúzásokkal kell még takarékosabbá tennünk. Ha már látjuk, milyen idei teljesítésekkel számolhatunk, a bevételek alakulásához tudjuk igazítani a kiadásoknak azt a részét, amelyek nem kötelezőek: a lakosság életkörülményeit javító lehetőségeket és a civil szervezetek támogatását, illetve programokkal szolgálhatunk. Az jól látszik, hogy a tilalmak feloldásának idején a magyar lakosság elindult a Balaton partjára. Leszámítva a jelenlegi rossz idővel sújtott pár hetet, már rengetegen érkeztek ide. Ha jó lesz az idő, ők a nyár folyamán itt lesznek. Nekik szeretnénk majd alkalmat adni a kikapcsolódásra, többek között a civilek által felújított Tájházban.

– Elképzelések és forgatókönyv már biztos erre is van.

– A terveinkben szerepel, hogy már 16 éves hagyományunkhoz híven megtartjuk a Lecsófesztivált. Valószínűsíthetően nem a legnagyobb szabású rendezvény lesz ez a lecsófesztiválok történetében, de sztárfellépők helyett a fesztivál helyi jellegét szeretnénk hangsúlyozni. Ebben nagy szerepe van annak, hogy képviselő-testületünk már a megalakulása óta hangsúlyozza a helyi közösségben rejlő lehetőségeket és erőt. Ha visszagondolunk a szép emlékű Mindenki karácsonya rendezvényre, s látjuk, hogy a civilek a Tájház renoválása alatt milyen aktívan és összefogottan tudtak dolgozni, továbbá milyen értékes munkát fejtettek ki a 2020-as, sajnos mostanára jobbára ködbe vesző rendezvényterv összeállításánál, remélhetjük, hogy a családias hangulatúnak szánt Lecsófesztivál is bizonyítja majd, hogy a Kenesén élők igénylik egymás társaságát és szükség esetén egymás támaszai tudnak lenni.

– A járvány mellett esetenként más helyzetekkel is szembe kellett nézni.

– A tavaszi időszakban nemcsak a COVID-19 borzolta az itt élők kedélyeit, hanem több olyan esemény is, amelynek hosszabb távú következményei lehetnek. A másik fontos ügy, amelyben síkra kellett szállni, az a BAHART-kikötő ügye. 2020. április 27-én a BAHART közgyűlés tagsága számára kiküldött anyagban szerepelt bizonyos reorganizációs terv, melyben egyik pontként ott állt, hogy Balatonkenese területén a közforgalmi hajókikötő értékesítésre kerül. Az ügy nyilvánosságra kerülése után rögtön széles társadalmi ellenőrzés igénye fogalmazódott meg ezzel kapcsolatban. Tájékoztattuk erről Kontrát Károly urat, a település országgyűlési képviselőjét, akinek nagyon köszönjük aktív segítségét. Vele napi, heti kapcsolatban állva egészen a mostani időpontig szorgalmazzuk, hogy a kikötő ne kerüljön eladásra. A dolgok jelenlegi állása szerint úgy tűnik, hogy sikerrel jár a küzdelem, jó esély van rá, hogy Balatonkenese város üzemeltetésre megkapja a BAHART-kikötőt, és irányítása alatt továbbra is nyílt, közforgalmi személykikötőként működik tovább. A pontos részletekről az egyeztetések jelenleg is folynak.

– Szerencsére vannak azért jó hírek is…

– Igen, jó dolog is történt. Az idei évben támogatásokat nyertünk el a Bezerédj és a Vak Bottyán strand fejlesztésére. A megvalósításra a szezon után kerül sor, most a tervezési fázis zajlik. Mivel tavasszal rövid lett volna rá az idő, ezért inkább elhalasztva, az év második felére ütemeztük a fejlesztés fizikai kivitelezését.

– Van tanulsága a mögöttünk hagyott időszaknak? És ha igen, mi az?

– Jó érzés volt látni és tapasztalni, hogy településünkön olyan emberek élnek, akik látják, hogy miben lehetünk egymás segítségére, és ha kell, ezt meg is teszik. Nagy büszkeség volt, hogy egy ilyen rendszert mindössze csak koordinálni kellett, mert az első hívó szóra mindenki önként jött.

Nagy Krisztina

www.balatonkenese.hu
www.facebook.com/balatonkenesevarosonkormanyzata
Lapunk online változata színesben olvasható!

Tájékoztató a Református Temetőről

Akik kilátogatnak a temetőbe, láthatják, hogy annak kitisztítása és rendezése folyamatban van. A munkálatok eddigi költsége hozzávetőleg 700.000 forint. Jelenleg a hulladékfa összeszedése és a szemétszedés zajlik. Továbbra is tervben van a temető teljes körbekerítése. Első lépésként a Soós-hegy felőli szakaszt szeretnénk elkészíteni, a Partfő utcai gazdasági bejárattól a magaspartig. Reményeink szerint lesz majd a kitisztított részen egy új bejárat és út a Bajcsy utca felől a ravatalozó mögötti részig.

Nagyon hálásak vagyunk minden eddigi segítségért és felajánlásért, mind tettekben, mind anyagiakban. Sokan érdeklődnek, hogy miként járulhatnának hozzá a temető rendbetételéhez. Középiskolások egy csoportja például szemétszedést szervezett, és sokan mások is jelezték, hogy segítenének. Nagyon szépen köszönjük! Ez egyénileg vagy csoportosan bármikorra ütemezhető, kommunális hulladéknak való zsákokat tudunk biztosítani.

Akik pedig az anyagi terhekben szeretnének segíteni, azok megtehetik ezt több módon is:

– **Banki átutalással** a következő számlaszámra:
Takarékbank, 72900013-10001741
Kedvezményezett:
Balatonkenesei Református Egyházközség
A közleménybe kérjük, írja be: „Temető”, továbbá nevét és címét!

– **Készpénzes befizetésre** van lehetőség a Takarékbankban (Fő u. 23.), valamint a Református Lelkészi Hivatalban (Kálvin J. tér 1.).

– Igény esetén **hagyományos sárga csekket** is tudunk küldeni, ezt a lenti elérhetőségeken kérjük szépen jelezni.

A temető teljes rendbetétele még sok időt, munkát, ráfordítást igényel – türelemmel és bizakodással. Reméljük, mindez megadatik.

Balatonkenesei Református Egyházközség
8174 Balatonkenese, Kálvin J. tér 1.
E-mail: refkenese@gmail.com
Telefon: 06-88-481348 (Lelkészi Hivatal)
Mobil: 06-30-3779033 (Németh Péter)
06-30-4447399 (Némethné Sz. Tóth Ildikó)
06-30-6322119 (Bollók Gyula gondnok)

Új szelektív hulladékgyűjtők a katolikus temetőben

Tisztelt Lakosság!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a szolgáltatóval kötött szerződésnek megfelelően szelektíven kell gyűjteni a temetőben keletkezett hulladékot az alábbiak szerint:

– mécsesek (üveg-, műanyaghulladék);
– koszorúk (élő- és művirágok);
– zöldhulladék (fű, fa, bokor, nyesedék).

Kérjük a tisztelt temetőbe látogató hozzátartozókat, hogy a sírok rendbetétele során keletkezett hulladékot a fenti módon – szelektíven – helyezzék el!

Köszönjük együttműködésüket!

Új hivatali ügyfélfogadási rend

A Balatonkenesei Polgármesteri Hivatal
új ügyfélfogadási rendje
2020. június 3-tól az alábbiak szerint alakul:

2020. június 3. napjától **hétfőn**, **szerdán** és **pénteken** a személyes ügyfélfogadás az alábbiak szerint történik:

Kérjük, hogy a várakozási idő és a személyes érintkezések számának csökkentése érdekében **telefonon szíveskedjenek időpontot egyeztetni** ügyintézőinkkel!

Telefon: 88/481-088; 88/481-087

1. Ügyfeleink kizárólag a száj és orr eltakarására alkalmas eszköz viselése esetén léphetnek be az ügyfélfogadó térbe!
2. A belépést követően a kihelyezett kézfertőtlenítő szer alkalmazása kötelező!
3. Irodánként egy időben egyszerre egy ügyfél tartózkodhat. A soron következő ügyfeleknek a Hivatalon kívül kell várakozniuk, ahol a 2 méter védőtávolságot meg kell tartani.

Megértésüket és közreműködésüket ezúton is megköszönjük!

Balatonkenesei Polgármesteri Hivatal

A **Balatonkenesei Hírlap** nyomtatott formában, korlátozott példányszámban a megszokott pontokon továbbra is elérhető:
Balatonkenese Város Polgármesteri Hivatala (Béri Balogh Ádám tér 1.) – Közművelődési Intézmény és Könyvtár (Kálvin János tér 4.) – Tourinform Iroda (Kálvin János tér 4.) – Magyar Posta (Balatoni út 65.) – Katica Pékség és Teaház (Fő utca 21.) – „Vegyeske” papír-írószerbolt (Széchenyi utca 2.) – Balatonkenese Városgondnokság (Fő utca 43.) – Dr. Saáry István Egészségház (Táncsics utca 3.) – Tátorján Szociális Szolgáltató (Táncsics utca 20.) – „Incsi-Fincsi” Húsbolt (Fő utca 11.) – Húsbolt (Mikes Kelemen utca 20.) – Antikvárium Balatonkenese (Széchenyi utca 16.) – Balcsi Élelmiszer (Fő utca 61/A.) – Villker Kenese Kft. (Szilágyi utca 15.)

TRIANON 100

2020. június 4-én civil kezdeményezésre megemlékezést tartottak Balatonkenesén, a trianoni békeszerződés aláírásának 100. évfordulóján, városunk frissen elkészült emlékjele előtt. A megjelenteket ***Demkó-Szekeres Dénes*** *köszöntötte, majd a jelenlevők közösen elénekelték a Himnuszt. Ezután* ***Dr. Nagy Szabolcs****, a Veszprém Megyei Levéltár igazgatóhelyettese, az MTA Lendület Trianon csoportjának munkatársa foglalta össze a Magyarország megcsonkításához vezető történelmi eseményeket.* ***Oláh Jánosné Iluska****, Kárpáti Piroska székely tanítónő költeményét mondta el, aki életével fizetett ezért a versért a már román közigazgatás alatt álló Erdélyben. Fél ötkor, a szerződés aláírásának száz évvel későbbi pillanatában megszólaltak a katolikus és a református templom harangjai. Az esemény a Szózat és a Székely himnusz éneklésével ért véget, a jelenlevők pedig az emlékezés virágait, mécseseit helyezték el az emlékjel mellett.*

Tisztelt megemlékezők!

Harminc évvel vagyunk a rendszerváltozás, száz évvel Trianon után. A 90-es évek közepén kezdtem a történelem szakra járni. Úgy gondoltuk, türelemmel kell viseltetnünk azon dolgok, jelenségek iránt, amelyeket ifjú egyetemistaként tapasztaltunk. Azok az oktatók tanítottak minket, akik akkor már több évtizede tanítottak, az előző rendszerben. Sokan még ugyanazon szellemiség mentén, mely könyveikből, cikkeikből, előadásaikból is érződött. Felfogásuk úgy is nyilvánvaló volt, hogy már nem nyíltan tették, de kiviláglott marxista-leninista véleményeikből, melyeket korábban kötelező volt számukra használni. De összekacsintásokkal, elnéző félmosollyal gyakran idézték ezeket, és ebben a szellemiségben foglalkoztak a történelemmel, benne a 20. század magyar történelmével, annak taglalásával, értelmezésével is. Azt gondoltuk, hogy ez természetes folyamat, hiszen időt kell hagyni a magyar nemzetnek, kultúrának és felsőoktatásnak, hogy ez a szellemiség kikopjon; ha eltelik még tíz vagy húsz esztendő, már mosolyogni fogunk rajta. Sokáig úgy tűnt, hogy a folyamat magától lezajlik, a világnézet a múlt polcára kerül. Éppen ezért nagy megdöbbenéssel olvastam az elmúlt napokban a lapokat, internetes orgánumokat. Vannak emberek, közéleti személyiségek, akik szívügyüknek tekintik a magyar hazát és nemzetet, és Trianon századik évfordulójára úgy kívánnak emlékezni, hogy kiemelten fontos, hangsúlyos emléknap legyen. De felerősödtek azok a hangok – és fiatal szereplők részéről is –, akik ugyanazokat a gondolatokat közvetítik, amelyeket már a 90-es évek közepén is megmosolyogtunk. A szellemiség az egyetemeken is folyamatosan újrakeletkezik, újrateremtődik: az egyes kultúrkörökön, műhelyeken belül adják tovább. Személy szerint csalódtam, hogy a nálam eggyel fiatalabb generációban teret nyert ez a gondolatiság.

Miről van szó? Ezek a szereplők a magyar nemzetet a mai napig bűnösként szeretik emlegetni. Okokat találnak, miért lehet a magyarságról mint bűnös nemzetről szót ejteni, és történelmi tragédiáinkat ebből vezetik le. Pedig ez a többségnek nagyon fájnak. A szóban forgó ideológia hívei igazságos döntésként, a nagyhatalmak és az utódállamok részéről megindokolható igazságtételként magyarázzák Trianont, hogy a magyarság valamit rosszul tett, s nincs mit csodálkozni: a Magyar Királyság magának köszönhette a döntést. Megdöbbentő gondolatsor, de sajnos nem egyedi. Tulajdonképpen nem is az első világháborúból ered – korábban a második világháborús magyar szerepvállalással kapcsolatban volt szokás hangsúlyozni. A múlt rendszer történelemszemléletében és a mai kommentárokban is arra hivatkoznak: Magyarország már az első világháborúban is rossz oldalon vett részt és olyan dolgokat követett el, amelyekkel megérdemelte a trianoni döntést. A gondolatmenet számtalan fals elgondolásnak, a történelem szándékos vagy véletlen félreértelmezésének köszönhető. Ha egy történelmi eseménysort elemzünk, különböző okokat, előzményeket különböztethetünk meg. Trianon kapcsán két nagy körbe lehet sorolni az okokat: külsőkbe és belsőkbe.

Az első, amit a belső okok között említenek, az *a dualista állam nemzetiségpolitikája*. A nemzetiségekkel való olyanfajta bánásmód, amely magával hozta, hogy a nemzetiségek nem akartak tovább a magyar államon belül élni; vagy önálló államot kívántak létrehozni, vagy a határokon túli anyaországaikhoz szándékoztak csatlakozni. Ha valaki nem vizsgálja meg mélyen a történelmet, ez így akár még igaznak is tűnhet, hiszen a dualista kori állam nem hasonlítható a mai, jogállaminak tekintett hozzáálláshoz. Az emberi jogok történetében már a harmadik generációnál járunk, újabb és újabb jogok íródnak a köztudatba. Ha ezen a szemüvegen keresztül nézzük az eseményeket, a korabeli Magyar Királyság nemzetiségpolitikája nem tekinthető tökéletesen demokratikusnak és igazságosnak. Ám ha térben és időben tanulmányozzuk a kérdést, egészen más képet kaphatunk. Akár a szomszédos, akár a távolabbi európai államok példáit nézzük, azt tapasztaljuk, hogy velük szemben Magyarország az 1868. évi nemze-

tiségi törvénnyel nyelvhasználat és egyéb kulturális jogok tekintetében komoly lehetőségeket engedett az itt élő nemzetiségeknek. Ugyanekkor Franciaországban például be volt tiltva valamennyi nemzetiségi nyelv; a nagy francia forradalom utáni száz éven belül Franciaország tulajdonképpen megszüntette a nemzetiségeit, melyet erős szigorral, erős jogi nyomásgyakorló eszközökkel ért el. Ma nem nagyon van olyan, aki akár bretonnak, akár gascogne-inak vagy bármilyen más nemzetiségűnek vallaná magát. Ha kicsit messzebb megyünk, azt látjuk, hogy az Egyesült Államokban csak 1865-ben törölték el a rabszolgaságot, de az ország fekete polgárai még száz évvel később, az 1950-es, 1960-as években is hátrányos megkülönböztetéssel számolhattak életük során.

Időben egyszerű dolgunk van: meg kell vizsgálnunk, hogy azok az államok, amelyek Trianonban részesültek a Magyar Királyság területeiből, és a wilsoni elvek kapcsán a trianoni békeszerződésben sokkal jobb körülményeket és bánásmódot ígértek a hozzájuk kerülő magyar kisebbségnek, mint amelyben ők a Magyar Királyságban részesültek, betartották-e a szavukat. Ez sehol nem következett be. Változatos eszközökkel és módszerekkel, változatos mértékben nyomást helyeztek az 1920 után hozzájuk kerülő magyar kisebbségre úgy, hogy az jelentős asszimilációt eredményezett. A Székelyföld az egyetlen elcsatolt terület, ahol ez nem következett be. A többi államban mára megtizedelték a magyar kisebbséget, bebizonyítva ezzel, hogy az elvek, amelyekre hivatkozva a Magyar Királyság nemzetiségpolitikája ellen tiltakoztak, egyáltalán nem érdekelte őket.

A következő *az első világháború kérdése*. Magyarország vesztes állam volt. *Tisza Istvánt* szokták emlegetni, mint olyan politikust, akinek nagy szerepe volt a világháború kirobbanásában. Általános iskolai történelemtanulmányainkból is emlékezhetünk: az Osztrák-Magyar Monarchia, amely az 1867-es kiegyezéssel jött létre, három ügyet nem delegált tagállami szintre: a *külügyet*, a *hadügyet* és az ezek hátterét biztosító *pénzügyet*. A Magyar Királyságot, mint külpolitikailag nem szuverén államot, az első világháború kirobbanásáért kiemelt felelősnek tekinteni, kifejezetten rosszindulatú értelmezése a dolgoknak. Magyarország önállóan semmilyen háborút nem indíthatott és ki sem szállhatott belőle. – Tisza személye különösen érdekes. A szarajevói merényletet követően hosszú idő eltelt, amíg a tényleges hadüzenet átnyújttatott. Ez legfőképpen annak volt köszönhető, hogy Tisza István miniszterelnököt a közös tanácsokon rendkívül nehéz volt arról meggyőzni, hogy a nyílt fegyveres konfliktusra szükség van. Nem szerette volna a háborút, többek között azért, mert előre félt a nemzetiségek esetlegesen vesztes háború utáni viselkedésétől, az ország feldarabolásától. Ezért Tiszát a háború egyik fő felelőseként beállítani ugyancsak rosszindulatú értelmezés.

A külső okok csoportjáról elmondhatjuk, hogy cinikus, az elveket, a magasabb rendű ideákat figyelembe nem vevő történettel van dolgunk. Ezzel kapcsolatban is el szokták mondani, hogy a wilsoni elvek hogyan hatottak a Párizs környéki béketárgyalásokra; melyik politikus mit gondolt és milyen demokratikus vagy a nemzetiségi jogokkal kapcsolatos elvek mentén próbált érvelni. Kicsit magasabb perspektívából szemlélve láthatjuk, hogy a demokratikus gondolkodásmód édeskevés szerepet játszott a béketárgyalás előkészítésében és a békefeltételek kialakításában. A napóleoni háborúk után létrejött a Szent Szövetség rendszere, a bécsi kongresszuson kialakított új világrenddel. Az akkori győztes hatalmak – ekkor még az osztrák birodalom is ezen az oldalon állt – úgy gondolták, hogy a későbbi Osztrák-Magyar Monarchiára elengedhetetlenül szükséges szerep járul Európa közepén: a különböző érdekek, ellentétek kiegyensúlyozásának feladata. Ez a birodalom volt hivatott a stabilitást biztosítani Európa számára, hogy új háború ne robbanjon ki, mert a Balkánt, a törököket és az oroszokat folyamatos feszültséggócnak, veszélyforrásnak tekintették. Az első világháború ezt a hitet teljes mértékben megingatta. Közük volt ehhez a nemzetiségi politikusoknak is, akik folyamatosan hallatták szirénhangjaikat a világháborút lezáró béketárgyalások előkészítése során, de maguk a nagyhatalmak politikusai és szakértői is arra a véleményre jutottak, hogy az Osztrák-Magyar Monarchiára az egyensúly fenntartásához már nincs szükség, a status quo enélkül is megmarad, és ha létrejön a később kisantantnak nevezett gyűrű a Magyar Királyságon kívül, amely az utódállamokból áll, tökéletesen alkalmas lesz az Osztrák-Magyar Monarchia korábbi szerepét átvenni.

Stabilitást teremthet és sakkban tarthatja azt a két nemzetet, az osztrákot és a magyart, amelyekről úgy gondolták, hogy mivel korábban hegemóniára törtek, veszélyesek lehetnek a békére. Kimondható, hogy *a béketárgyalások végső döntése csak ettől az elgondolástól függött*. Annak, hogy a wilsoni elvek háttérbe szorultak, egyetlen profán külpolitikai felismerés volt az oka az Egyesült Államok részéről, mégpedig az, hogy ekkor még nem akartak befolyást Európában; úgy vélték, európai ügyekben döntsenek az európai államok – ők pedig egyértelműen állást foglaltak, hogyan alakuljanak ki az új határok. Saját céljaikat a béketárgyalások során az amerikaiak már elérték, így Wilson könnyen meggyőzhető volt, hogy ne erőltesse az elképzeléseit.

Amit még el szokás ferdíteni, az a magyarországi másik oldal felelősségét veti fel. Az egyik belső ok a Monarchia,

a dualista állam politikai vezetésének felelőssége volt, a másik pedig *a közélet ellenoldala*, *Károlyi Mihály*, *Jászi Oszkár*, *Binder Béla*, *Kun Béla* szerepe: mit tehettek, mit tettek ők? Vajon megtettek-e mindent, hogy a békeszerződés végleges formájában elkerülhető legyen? – Az egyik, amit itt elemeznünk kell, a *katonai ellenállás*. Milyen állapotban volt a magyar hadsereg, és milyen helyzetben voltak a későbbi utódállamok hadseregei a magyarhoz képest? A múlt rendszerben főleg azt hangsúlyozták, hogy *a magyar csapatok spontán és teljes mértékben feloszlottak*. Ez könnyen cáfolható: spontán azért nem volt, mert források állnak a rendelkezésünkre, amelyek bizonyítják, hogy bomlasztó szándékkal *agitátorok* érkeztek a csapatokhoz, a hazaérkező katonákat pedig *forradalmi helyzet* fogadta. A forradalmi erők akár erőszakkal is *lefegyverezték* a csapatokat, katonai rendjüket megbontották. Sok esetben ez sikerült, de vannak olyan történetek, amelyek szerint fegyveres ellenállás is kibontakozott. Volt olyan alakulat, amely zárt rendben érte el békebeli állomáshelyét, polgármester köszöntötte őket, katonazenekar zenélt, örömünnep zajlott még ebben a szomorú időszakban is. Hogy a hadsereg ilyen állapotba került és a csapatok pár héten belül végül feloszlottak, nem a fronton történt meg: a hazaérkező csapatokat jól felkészült politikai és közigazgatási vezetők szándékosan züllesztették le, így egy idő után valóban nem volt hadra fogható magyar sereg.

Leírják és elmondják azt is, hogy *a magyar hadseregnek esélye sem lett volna a kisantant csapataival szemben*, mert aránytalanság állt fenn köztük. Józan ésszel belegondolva cáfolható ez az állítás is. A csehszlovák légió katonái nemrégiben még közös lövészárkokban harcoltak a magyar alakulatokkal, az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregében. (Más kérdés, hogy sokkal alacsonyabb morállal; több katonaszökevény került ki közülük.) A román hadsereget nem olyan régen verték meg a központi hatalmak erői úgy, hogy Jászvásár környékén, a mai román állam kis részére szorultak vissza. 1918 novemberében mégis ellenállás nélkül tudtak benyomulni a Kárpátokon túl, Erdély területére, ahol románokat kezdtek toborozni a legénységi állományba és az Osztrák-Magyar Monarchia hadianyagraktárait fosztogatva fegyverezték fel őket. Így tudtak néhány hónapon belül erős harcértéket felmutatni.

Nem szoktunk szót ejteni a *külpolitikai viszonyokról*. A dualista állam szétbomlása után újonnan létrejött országban a *Károlyi-kormány* próbált kormányozni. Csúcsvezetői kivétel nélkül olyan emberek voltak, akik még vármegyei közigazgatási tapasztalattal sem rendelkeztek. Mikor a történészek Károlyiról vitatkoznak, megemlítik, hogy rossz időben volt rossz helyen. A megengedőbbek említik, hogy egy békebeli állam élén lett volna lehetősége, hogy beletanuljon az ország vezetésébe, és elfogadható miniszterelnök válhatott volna belőle. Ez az időszak azonban az egész addigi magyar történelem legvészterhesebb korszaka volt. Részéről és társai részéről nagy politikai és erkölcsi hiba volt, hogy alkalmatlanságukat nem ismerték fel, nem kértek tanácsot és segítséget tapasztalattal bíró emberektől. Így teljesen felesleges arról beszélni, milyen szándékok vezérelték őket, milyen külpolitikai elgondolásaik voltak és mit vártak az antanttól. A politikusok, akikkel szemben a béketárgyalások előkészítése során képviselniük kellett volna a magyar érdekeket – akár a csehszlovák, akár a román vagy a délszláv vezetők –, hosszú tapasztalattal és múlttal rendelkező diplomaták voltak. Károlyiéknak az eszköztáruk sem volt meg ahhoz, hogy a valódi lehetőségeket, viszonyokat felmérjék. Az antant viszont felismerte a Károlyi-kormány tagjainak tehetetlenségét, azt, hogy igazából belső legitimációjuk sincs, ezért nem véletlen, hogy nem ültették őket a tárgyalóasztalhoz. A tárgyalás lehetősége a Tanácsköztársaság képviselőivel kapcsolatban már fel sem merült, pedig a felvidéki hadjáratot azért hagyták abba, mert bíztak benne, hogy ezáltal bebocsátást nyernek a béketárgyalásokra – az antant vezetői azonban nem akartak ilyen személyekkel egyezkedést folytatni.

A Trianon 100 Emlékjel létesítésének támogatása

Az Alsóréti Üdülő Egyesület vezetőségének képviselőiként részt vettünk Balatonkenese Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2020. januári ülésén, ugyanis szerettünk volna közvetlenül tájékozódni a napirendre kerülő, nyaralókat érintő kérdésekről, így a város 2020. évi költségvetési tervezetének megtárgyalása során az alsóréti üdülő területre vonatkozó ügyekről, valamint a 2020. évben megtartandó városi rendezvényekről.

Volt még egy napirendi pont, ami felkeltette a figyelmünket, mégpedig a trianoni békediktátum 100 éves évfordulójára tervezett emlékjel támogatásának megtárgyalása. A téma civil kezdeményezésként, négy kenesei asszony beadványa alapján indult, kérve a városvezetés jóváhagyását és anyagi támogatását. A nyilvános ülésen képviselőjük bemutatta az emlékjel látványtervét és költségvetését. A testület jóváhagyta az ügyet azzal, hogy a pénzügyi fedezet biztosítására adománygyűjtés is induljon.

Minthogy az Alsóréti Üdülőegyesület vezetősége mindig is úgy gondolta, hogy – legalábbis az üdülési szezon idejére – a tagság egy kicsit keneseinek érzi magát, ezért valamilyen módon részt kíván venni a város társadalmi életében. Így a vezetőség képviselőinek ott a helyszínen hozott gyors döntése alapján elsőként tettünk felajánlást 50.000 forint értékben az emlékjel létesítésének támogatására. Egyébként ennek a szemléletnek a jegyében koszorúztunk mi is Kenese március 15-i ünnepségén a Kossuth szobornál, és ültettünk fát a Városvédő Egyesülettel a korábban széles körű összefogással létrehozott Tátorján Mesetéren.

Az általunk is támogatott Trianoni Emlékjel a 100. évforduló napjára, június 4-re elkészült és a helyére állították, de a járványügyi korlátozások miatt hivatalos átadásra nem kerülhetett sor, így sajnos megemlékező koszorúnkat sem volt módunk ott elhelyezni.

Dr. Galambos Péter
Alsóréti Üdülő Egyesület

Ha arról gondolkodunk, mi lehetett volna másképp, a felsorolt okokat mind meg kell néznünk a felelősség megállapításához. A kor viszonyai nem kedveztek a magyar államnak. Nem állíthatjuk, hogy ha más politikusok állnak az ország élén, lett volna esélyünk a nagyhatalmak játékterén a teljes területi integritást elérni. Hogy Magyarország meg sem tett semmit, nem voltak komolyan vehető törekvései, de még szándékai sem, az objektíven nézve sajnos megkérdőjelezhetetlen.

Szomorú, hogy száz évvel a trianoni döntés és harminc évvel a rendszerváltás után ezeket az eseményeket és körülményeket még mindig arra használják fel, hogy a magyar nemzet bűnösségét bizonyítsák általa. Állítják, hogy Magyarország a 20. század folyamán olyan cselekedeteket vitt végbe, amiért megérdemelte a Trianonban, majd a második világháború alatt és után kapott sorscsapásokat. Remélem, hogy nemzeti sorstragédiáinkra való emlékezéseink nem lesznek hiábavalóak, és ha kis lépésenként is, de egyre inkább tudunk úgy hatni, hogy elhalkulnak a minket bűnös nemzetként bemutató hangok.

Dr. Nagy Szabolcs
Lejegyezte: Nagy Krisztina

TISZTELT BALATONKENESEI LAKOSOK!

A Képviselő-testület 26/2020.(I.30.) határozata szerint, civil kérelemre engedélyezte a Trianoni Békediktátum 100 éves évfordulójára egy emlékjel felállítását a Hősök kertjébe. A civil kérelmezők előzetesen nem tájékoztatták a lakosságot szándékukról, így előállt egy olyan helyzet, melyben többek véleménye az volt, hogy ha Kenese tudott lakossági adományokból egy Kossuth szobrot, egy I. világháborús emlékművet, egy impozáns keresztet (mely ma Akarattyához tartozik) állítani, akkor bizonyára tud egy Trianoni emlékművet is.

Egy civil fórum után a Képviselő-testületet olyan helyszín kijelölésére kérte a jelenlevők többsége, ahol a tábla mellett egy emlékműnek is helye lesz, mivel ez a Hősök kertjében nem lett volna biztosítható.

Ennek értelmében a 12/2020.(III.30.) határozattal a Nagykúti utca és Pásztor utca találkozásánál lévő önkormányzati terület lett kijelölve az emlékjel felállítására.

2020. június 4-én az itt felállított emléktábla mellett zajlott a megemlékezés. (Megtekinthető itt: Trianon 100 Balatonkenese 2020 június 4. YouTube)

Az emléktáblára **476.500 Ft** gyűlt össze.
Ebből az emléktábla **280.000 Ft**, egyéb költség (kőszórás) **15.000 Ft**.
A megmaradt **181.500 Ft** a jövő évben
az emlékmű felállítása utáni tereprendezésre lesz felhasználva.
Köszönjük az adományozóknak,
hogy hozzájárultak az emlékjel elkészüléséhez!

Evvel a Balatonkenese Városért Közalapítvány **EMLÉKJEL** számlájára való gyűjtés lezárult.

Az **EMLÉKMŰ**-re való gyűjtés azonban tovább folytatódik. Amennyiben Ön is támogatója szeretne lenni ennek a nemes célnak, úgy a

Takarékbank Zrt.-nél nyitott 50420551-10001820 számlaszámon
(megjegyzés: TRIANONI EMLÉKMŰ) hozzájárulhat a költségekhez.

Tisztelettel
és köszönettel:

Civil szervezők

Kárpáti Piroska:
Üzenet Erdélyből

Üzent az Olt, Maros, Szamos,
Minden hullámuk vértől zavaros,
Halljátok, ott túl a Tiszán,
Mit zúg a szél a Hargitán?
Mit visszhangoznak a Csíki hegyek,
Erdély hegyein sűrű fellegek?

Ez itt magyar föld és az is marad,
Tiporják bár most idegen hadak,
Csaba mondája új erőre kél,
Segít a vihar és segít a szél,
Segít a tűz, a víz, a csillagok,
S mi nem leszünk mások, csak magyarok!

Ha szól a kürt, egy szálig felkelünk!
Halott vitézek lelke jár velünk.
Előttünk száll az ős Turul-madár,
Nem is lesz gát, és nem lesz akadály!
Ember lakol, ki ellenünk szegül,
A székely állja, rendületlenül!

Üzenik a gyergyói havasok:
Megvannak még a régi fokosok!
Elő velük, jertek, segítsetek!
Székely anya küld egy üzenetet:
Hollók, keselyűk tépik a szívünket,
Rablóhordák szívják a vérünket!

Ha nem harcoltok vélünk, elveszünk!
E végső harcban: egyedül leszünk!
És a honszerző hősök hantja vár,
Ha odavész az ősmagyar határ!
És ha rablóknak kedvez a világ,
Mutassunk akkor egy új, nagy csodát!

Megmozdulnak mind a Csíki hegyek,
Székelyföld nem terem több kenyeret,
Elhervad minden illatos virág,
Mérget terem minden gyümölcsfaág.
Vizek háta nem ringat csónakot,
Székely anya nem szül több magzatot!

Vadon, puszta lesz az egész vidék,
S végezetül, ha ez sem lesz elég,
A föld megindul, a mennybolt leszakad,
De Erdély földje csak magyar marad!

Aki állva írta alá a trianoni békeszerződést

Benárd Ágost

A történelem át- meg átszövi Balatonkenese életét. Tartottak itt országgyűlést a három részre szakadt Magyarország idejében, 1532-ben; Kenese fiai megjárták az első és a második világháború frontjait. Egyik szülötte 1956-os cselekményeiért a rákoskeresztúri temető 301-es parcellájában nyugszik. Most egy Kenese szempontjából eddig kevéssé ismert történelmi alakot, az első világháborút lezáró 1920-as párizsi békeszerződés egyik magyar aláíróját, ***Benárd Ágostot*** *mutatjuk be, mert mint látni fogjuk, az ő élete is kapcsolódik településünkhöz. Hogyan került Benárd Ágost a párizsi békekongresszusra és utána Balatonkenesére? Írásunkban ezt járjuk körül.*

Benárd Ágoston 1880. március 15-én (egyes források szerint január 3-án) született, Budapesten. Családja francia ősöket is a magáénak mondhatott, akik valószínűleg a nagy francia forradalom idején menekülhettek Magyarországra. Ágoston nagyapja, Benárd Lajos a kiegyezés után, 1877-ben kapott nemesi címet Ferenc Józseftől, ekkor vette fel a család a „Szilvágyi" előnevet. Édesapja, Benárd Ágost katona lett, hadmérnöknek tanult. Már főhadnagy volt, amikor elvette Kölber Ilonát. Elsőszülött gyermekük volt 1880-ban Ágost.

Ágoston a pesti piaristák gimnáziumába járt, ott érettségizett 1898-ban, majd orvosi szakot végzett a Magyar Királyi Egyetem Orvostudományi Karán. Oklevelét 1905-ben vette át. Belgyógyászatra és sebészetre szakosodott, tanulmányai alatt a Magyar Sebésztársaság alapítójától, Dollinger Gyulától hadisebészti ismereteket is szerzett. Később külföldön, így Párizsban is tanult műtős képzést is végzett. Hazatérése után emberközpontú szemlélete a szociális terület irányába vitte, így a munkás betegbiztosító intézetnél kezdett dolgozni. Heti egy alkalommal Kelenföldön és Lágymányoson ingyenesen rendelt azoknak, akik az orvosi költségeket nem, vagy nehezen tudták megfizetni. 1913-ra az I. kerületi Munkásbetegpénztár sebészfőorvosa lett.

Politikai elkötelezettsége a keresztényszocialistákhoz vonzotta. Támogatta elképzeléseiket, különösen, ami a munkásság jobb ellátását célozta. Részt vett a mozgalom általános betegbiztosítási rendszerének kidolgozásában.

1914-ben kitört az első világháború. Benárd Ágost önkéntes katonai évét már korábban leszolgálta, 1913-ban tartalékos főorvos lett a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezrednél. Sebészorvosi szaktudásának hamarosan nagy hasznát vette. Ezredesi rangban a keleti frontra került, négy éven át a frontok között mozgó orvosként dolgozott, a tábori gyógyszertárat felügyelte. Embereivel nagy bátorságot tanúsított, hiszen nem egyszer a harctéren, fedezékben vagy anélkül kellett a sebesülteket ellátnia. Katonaként is megállta a helyét: a galíciai harcok során például felderítő osztagot vezetett. 1915 márciusától a 31. veszpémi gyalogezredhez vezényelték. A háború végét betegen érte meg, de helytállásáért több katonai kitüntetést is kapott.

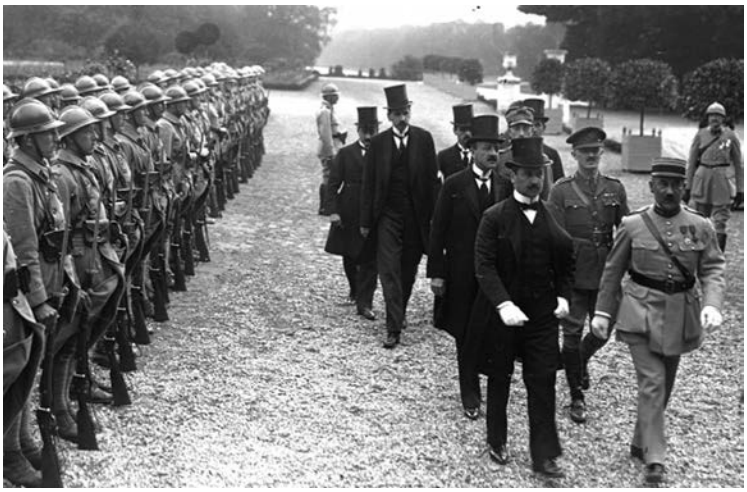

A magyar delegáció megérkezik a Trianon palotába, a békediktátum aláírására

1918 őszén tért haza a frontról. Az ország széthullott, nagy volt az elégedetlenség és a zűrzavar. A Károlyi-kormány intézkedéseivel nem tudott egyetérteni, olyannyira, hogy a budai keresztényszocialista mozgalom tagjaként a kormány megbuktatását tűzték ki célul. Ám következett a Tanácsköztársaság ideje, őt pedig 1919 márciusában letartóztatták. A halálbüntetés elől Bécsbe szökött, ahonnan 1919 augusztusában tért haza. Az új hatalom számított rá, mint gyakorlott orvosra, akinek a szociális területen szerzett komoly tapasztalatait is felhasználhatták. Címzetes miniszteri tanácsossá és a Budapesti Munkásbiztosító Pénztár igazgatójává nevezték ki. Hamarosan a Népjóléti és Munkaügyi Minisztérium államtitkára lett, 1920. március 15. és 1921. április 14. között pedig először a Simonyi-Semadam, majd a Teleki-kormány népjóléti és munkaügyi minisztere.

A magyar küldöttség elhagyja a Trianon palotát a békeszerződés aláírása után

Közben Párizsban 1919. január 18-án megkezdődtek a béketárgyalások, melyeken Magyarország az 1918-tól folyamatosan tartó belső problémák miatt nem vett részt. A Tanácsköztársaság képviselőit az antant nem tekintette elfogadható tárgyalópartnernek, így csak 1919 végén küldtek meghívót Magyarországnak. A gróf Apponyi Albert vezette delegáció csak 1920 januárjától tudott bekapcsolódni a tárgyalásokba, de már késő volt. Hiába próbálták érveiket történelmi, néprajzi és etnikai tények tucatjaival alátámasztani, a győztes felek által tető alá hozott szerződést csupán néhány kisebb ponton sikerült módosítani. A nagyhatalmak május 6-án nyújtották át a delegációnak a békeszerződés végleges szövegét, melyre válaszul Apponyi Albert azonnal lemon-

dott. A kérdés már csak az volt, a magyar fél részéről ki írja alá a dokumentumot. Az 1920. május 28-i kormányülés volt hivatott meghatározni az aláírók személyét. Több név is felmerült, de a kormányból érhetően senki nem akarta vállalni a hálátlan feladatot. A magyar társadalom önmagában már a háború elvesztését is nehezen fogadta el, az ország területének megcsonkítását pedig elfogadhatatlannak tartotta. Teleki Pál külügyminiszter Drasche-Lázár Alfrédot, a Külügyminisztérium adminisztratív vezetőjét, Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnök pedig Benárd Ágostot javasolta, aki végül csak Horthy Miklós kormányzó személyes kérésére mondott igent.

A két követ 1920. június 3-án érkezett Párizsba. Egyes hírek szerint pecsétjük már aznap rákerült a trianoni szerződésre, az aláírásra azonban csak másnap került sor. Június 4-én 16:15-kor érkeztek a Nagy Trianon palotába. Kísérőikkel egy fogadószobában várakoztatták őket, majd a magyar küldöttséget fél ötkor vezette a terembe Marie-Joseph Henry francia ezredes, a békekonferencia mellé kirendelt katonai misszió vezetője, aki az 1919-1920-ban zajló tárgyalások folyamán a vesztes államok delegációinak elhelyezéséről és ellenőrzéséről gondoskodott. Alexandre Millerand francia miniszterelnök felszólította a követeket a szerződés aláírására. Elsőként Benárd Ágost lépett az asztalhoz – és tiltakozásul állva maradt, amíg a dokumentumot kézjegyével ellátta. Jó tíz évvel később így emlékezett: *„Amikor beléptünk, síri csendben fogadtak. A ceremóniamester hellyel kínált, és nyújtotta felém a dísztollat. Udvariasan visszautasítottam, és a szállóból magammal hozott rozsdás, puhafaszárú tollal, az asztal mellett állva, szinte oda sem nézve, félvállról írtam alá. A tollat aztán otthagytam az asztalon. Egész magatartásommal dokumentálni akartam, hogy a reánk kényszerített aláírásnak a magam részéről egyéb fontosságot nem tulajdonítok, azt nem ünnepélyes aktusnak, hanem reám nézve, személy szerint és elsősorban a nemzetemre nézve, reánk kényszerített és így minket nem kötelező, megalázó aktusnak tekintem”*.

Drasche-Lázár Alfréd aláírása után az esemény gyorsan véget ért. A magyar küldöttséget a palota előtt katonai tiszteletadással búcsúztatták.

Benárd Ágost politikai karrierje nem ért véget a trianoni békeszerződés aláírásával. Miniszterként folytatta a társadalombiztosítás minél szélesebb körben való kiterjesztését, a közegészségügy újraszervezését. Javítani igyekezett a hazai, többközpontú orvosképzést, a kórházak fejlesztését és a hadigondozást. 1926-ig a keresztényszocialisták képviselője volt, ekkor a politikai színtérről átmeneti időre távozott. A megalakuló Országos Társadalombiztosítási Intézet főorvosa lett, közben A Nép című folyóiratot szerkesztette. A 30-as években tért vissza a politikába, Gömbös Gyula mellett vállalt szerepet. A Nemzeti Egység pártjának tagjaként 1935 és 1939 között a veszprémi választókerületet képviselte.

Mivel a nyilaskeresztes mozgalomról, és annak vezetőjéről, Szálasi Ferencről igen rossz véleménye volt (többször kijelentette, hogy pszichiátriai intézetben lenne a helye), a nyilas hatalomátvétel után újra Bécsbe menekült. Tisztázatlan körülmények között, valószínűleg kényszer hatására, orvosként lépett az SS szolgálatába a második világháború vége felé. 1945-ben amerikai hadifogságba esett, ahonnan kiadták Magyarországnak. Háborús bűnösként a Népbíróság 1948. október 7-én 10 év letöltendő börtönbüntetésre ítélte, melyet később hat évre enyhítettek. A váci fegyházba került. Súlyos betegsége miatt büntetését 1949 őszén házi őrizetre változtatták, de ekkor eltűnt: egyik fián kívül senki sem tudta, hol tartózkodik. Az illegalitásban Kovács János, Gáspár János vagy Gábor János (vagy mindhárom) néven bujkált. 1968. június (egyes források szerint november) 22-én Balatonkenesén hunyt el.

Nagy Krisztina

Bibliográfia

Hollósy Katalin: A trianoni béke aláírói. http://elsovilaghaboru.com

Kapronczay Károly: A trianoni békeszerződés egyik aláírója: Benárd Ágoston. Valóság, 2018. június. 18-23. o.

Katona Csaba: Akikkel elvitették a balhét Trianonért. http://tudas.hu

Országgyűlési almanach 1935-40. (Sturm-féle országgyűlési almanach) Budapest, 1940. A képviselőház. Az országgyűlési képviselők életrajzi adatai

Rainer Pál: A przeworski vasúti hídtól a trianoni palotáig, Trianontól Veszprémig: dr. vitéz szilvágyi Benárd Ágost veszprémi kapcsolatai. In: Veszprémi Szemle, 20. 2011. 1. szám, 10-25.

Romsics Ignác: A trianoni békeszerződés. Osiris Kiadó, Budapest, 2005

Tarjáni M. Tamás: 1920. június 4. A trianoni béke aláírása. Rubicon, 2001/8.

Vizi László Tamás: A Magyar Távirati Iroda közleménye Benárd Ágost nyugalmazott miniszter népbírósági ítéletéről (1948. október 7.) In: Közép-Európai Közlemények. Történészek, geográfusok és regionalisták folyóirata. V. évf. 2. szám. 2012/2. No. 17. Főszerkesztő: Dr. Gulyás László. 42-55. o.

Vizi László Tamás: A trianoni békediktátum aláírói az első világháborúban. In: Sorsok, frontok, eszmék. Tanulmányok az első világháború 100. évfordulójára. Főszerk.: Majoros István. Szerk.: Antal Gábor, Hevő Péter, M. Madarász Anita. ELTE-BTK, Budapest, 2015. 307-324. o.

Vizi László Tamás: Ki legyen az aláíró? Vita a minisztertanácsban a trianoni békediktátum aláíróinak személyéről. In: Közép-Európai Közlemények. Történészek, geográfusok és regionalisták folyóirata. III. évf. 4. sz. 2010/4. No. 11. Főszerkesztő: Dr. Gulyás László

Városunk szépkorú polgára, Kovács Ervinné 90. születésnapját ünnepelte

90. születésnapját ünnepelte június 20-án **Kovács Ervinné**, született **Csiszár Ilona**. A jeles nap alkalmából egy csokor virággal, emléklappal és egy születésnapi epres joghurttortával köszöntötte Őt ***Jurcsó János***, Balatonkenese Város Polgármestere és ***Jurics Tamás***, Balatonkenese Város Jegyzője.

Ilona a férjével él Balatonkenesén és jó egészségnek örvend! Tavalyi 70. házassági évfordulójuk után idén ismét jubileumot ünnepelhettek együtt!

Ilonának gyermekei és unokái után Balatonkenese Városa is Boldog születésnapot és jó egészséget kíván!

Sellei Abigél intézményvezető búcsúbeszéde:

Kedves Tanulóink!

„Ha az ünnep elérkezik életedben, akkor ünnepelj egészen. (...) Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözés. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás."

A neves író és költő, Márai Sándor a fenti sorokkal hívja fel a figyelmünket az ünnep fontosságára. Idén is nagy lelkesedéssel és izgalommal készültünk a sokak által oly nagyon várt eseményre. Legnagyobb sajnálatunkra a koronavírus elleni küzdelem miatt az idei évben az évzáró eseményünkre hagyományos módon nem kerülhet sor. Márai örökérvényű igazságai azonban jó útravalóként szolgálhatnak mindannyiunk számára. Jelen esetünkben az évzárót ugyanis nem az ünneplő ruha teszi, hanem a diák- és tanárszívekben hordott emlékek és gondolatok!

Az elmúlt hetek, hónapok óriási próbatétel elé állították a tanárokat, de különösen Titeket, diákokat. A történelem egy roppant fontos fejezete éppen a szemetek előtt íródott. Nektek, kedves fiatalok egy súlyos világjárvány közepette kellett megváltozott körülmények között bizonyítanotok. Ti azonban kiálltátok a próbát, és tanáraitok segítségével megmutattátok, hogy képesek vagytok megfelelni a legnehezebb kihívásoknak is.

Kedves Diákok!

Sokan bele sem gondolnak abba, mennyire megterhelő időszak van mögöttünk. Megszokott és nyugalmas életünk egyik napról a másikra változott meg gyökeresen. A sokáig természetesnek hitt dolgok egy pillanat alatt foszlottak semmivé. Azok a cselekvések, mint egy találkozás, egy ölelés, egy kedves és bátorító mosoly hirtelen elérhetetlenné váltak számunkra. A 21. század Z generációjának gyermekei – vagyis Ti, kedves fiatalok – bizonyos értelemben élvezhettétek is az online órákat. Jóllehet a kényszerszülte digitális oktatás számos kreatív megoldással is járt. A Tőletek és szüleitektől érkező visszajelzések alapján mégis úgy érzem, Nektek is hiányoztak életetek hagyományos keretei.

Bizton állíthatom, hogy Ti is érettebbek és igen, „felnőttebbek" lettetek az elmúlt hónapokban. Szakmailag, a tanulás szempontjából talán kevéssé lenne fontos most értékelni a befejezett tanévet. Sokkal inkább lényegesnek tartom ezúttal az emberi vonatkozásokat kiemelni. Becsüljétek meg életetek minden pillanatát és élményét, s törekedjetek megélni az életet. A digitalizáció, a technológia fontos és hasznos dolgok. A szoros emberi kötelékeket és érzéseket azonban semmilyen műszaki eszköz vagy program nem pótolhatja.

Tartalmas, élményekkel teli nyarat kívánva zárásként szinten Márai Sándor gondolataival búcsúzom.

„Megvárni, egy angyal és egy szent türelmével, amíg a dolgok – emberek, eszmék, helyzetek –, melyek hozzád tartoznak, eljutnak hozzád. Egyetlen lépést sem sietni feléjük, egyetlen mozdulattal, szóval sem siettetni közeledtüket. Mert bizonyos emberek, eszmék, helyzetek, melyek életedhez, jellemedhez, világi és szellemi sorsodhoz tartoznak, állandóan útban vannak feléd. Könyvek. Férfiak. Nők. Barátságok. Megismerések, igazságok. Ez mind feléd tart, lassú hömpölygéssel, s találkoznotok kell egy napon. De te ne kapkodj, ne siettesd útjukat és közeledésüket. Ha nagyon sietsz feléjük, elkerülheted azt, ami fontos és személyesen a tiéd. Várj, nagy erővel, figyelmesen, egész sorsoddal és életeddel."

Akikre büszkék vagyunk!

PILINSZKY-JUNIOR DÍJ

GYÜRÜS LILLA

4. osztályos tanuló kitűnő tanulmányi eredményéért, példamutató magatartásáért és szorgalmáért, kimagasló kulturális és közösségi munkájáért, kiemelkedő művészeti tevékenységéért, a sportban nyújtott rendkívüli teljesítményéért Pilinszky Junior-díjban részesült.

PILINSZKY-DÍJ

KISS HANNA VIOLA

8. a osztályos tanuló kitűnő tanulmányi eredményéért, példamutató magatartásáért és szorgalmáért, kimagasló kulturális és közösségi munkájáért, kiemelkedő művészeti tevékenységéért, a sportban nyújtott rendkívüli teljesítményéért Pilinszky-díjban részesült.

PUSKÁS GERGELY

8. a osztályos tanuló kitűnő tanulmányi eredményéért, példamutató magatartásáért és szorgalmáért, kimagasló kulturális és közösségi munkájáért, művészeti tevékenységéért és a sportban nyújtott kiemelkedő teljesítményéért Pilinszky-díjban részesült.

VASS FLÓRA

8. a osztályos tanuló kitűnő tanulmányi eredményéért, példamutató magatartásáért és szorgalmáért, kimagasló kulturális és közösségi munkájáért és a sportban nyújtott kiemelkedő teljesítményéért Pilinszky-díjban részesült.

Gratulálunk nekik!

PILINSZKY-OKLEVÉL

Ebben a tanévben négy tanulónk részesült **Pilinszky-oklevélben**

Halasi Martin 8. a osztályos tanuló
Modok Andor Levente 8. a osztályos tanuló
Kocsis Anna 8. a osztályos tanuló
Jurcsó János Árpád 8. a osztályos tanuló

1. osztály

2. a osztály

Nevelőtestületi dicséretben részesült

1. osztályban:
Székely Gábor Hugó

2. a osztályban:
Gyürüs Borbála
Hermann Fanni
Kelemen Lili Andrea
Spengler Boglárka
Varga Izabella

2. b osztályban
Fésü Ella
Pilászy István

3. osztályban
Czinkán Kata
Kungl Hanna
Vajda Kincső Luca

4. osztályban
Kelemen Kristóf
Spengler Csenge

5. osztályban
Károlyi Raul Gergely
Kelemen Milán Gergő

6. osztályban:
Pilászy Piroska
Varga-Greman Eszter

7. a osztályban
Nánássy Árpád Torda

7. b osztályban
Bocsi Jázmin Hanna
Lamanda Beatrix Alexandra

Képeinken a 2019/2020-as tanév „mini” évzárói

Példamutató szorgalmáért és kitűnő tanulmányi eredményéért dicséretben részesült

1.osztályban:
Csányi Áron
Kovács Áron Noel
Tóth-Renczes Zsuzsanna
Czinkán Dominik Róbert
Strenner Linda

2. a osztályban
Kelemen Csongor
Paucsa Bella Bianka
Pősze Kolos
Revuczky Ruben

2. b osztályban
Balla Balázs
Németh Tímea Lara
Szüts Naomi

3. osztályban
Hatvani Petra
Várady Kinga

4. osztályban
Mondik Róbert István
Hamar-Kovács Bence
Szili Olivér
Györgydeák Milos János

5. osztályban
Varga János Miksa

7. a osztályban
Sipos Lili Hanna

7. b osztályban
Marosvölgyi Gábor László

8. b osztályban
Obsitos Vince Zétény

Versenyeredmények a 2019/2020-as tanévben

Balatonkenese 10 éve – városi rajzverseny

1. helyezett: Albertus Lili
Papp Bertalan
2. helyezett: Kovács Jázmin Lilien
Bíró Zétény
3. helyezett: Paucsa Bella Bianka
Bocsi Jázmin Hanna
Különdíj: Nagy Veronika Judit
Felkészítő tanárok: Dr. Dukon Vojtechné, Gárdonyi Anikó, Sólyomvári Noémi

Balatonszemesi Reich Károly rajzverseny

3. helyezett: Kara Kamilla Lola
Baltavári Hanna
Különdíj: Török-Kurucz Sára
Bocsi Jázmin Hanna
Felkészítő tanár: Gárdonyi Anikó

Bolyai Matematika Csapatverseny

7. helyezett: Puskás Gergely, Jurcsó János Árpád, Kiss Hanna Viola, Vass Flóra
Felkészítő tanár: Sellei Abigél

A Biblia a világ legolvasottabb könyve csapatverseny

9. helyezett: Kara Kamilla Lola, Pilászy Piroska, Ricz Anna, Varga-Greman Eszter
Felkészítő tanárok: Révfalusiné Páczelt Gabriella, Gárdonyi Anikó, Sólyomvári Noémi

2. b osztály

Veszprém Padányi rajzverseny

1. helyezett: Kara Kamilla Lola
2. helyezett: Bocsi Jázmin Hanna
Különdíj: Papp Bertalan
Felkészítő tanár: Gárdonyi Anikó

3. osztály

SUDOKU Megyei Bajnokság

8. helyezett: Puskás Gergely
Felkészítő tanár: Sellei Abigél

Cholnoky Alapműveleti Matematika Verseny

1. helyezett:
Puskás Gergely
Felkészítő tanár:
Sellei Abigél
6. helyezett:
Várady Patrik
Felkészítő tanár:
Kissné Pethő Ildikó
10. helyezett:
Károlyi Raul Gergely
Felkészítő tanár:
Rába Aranka

Víz világnapja megyei rajzpályázat

1. helyezett: Gyürüs Lilla
Kovács Jázmin Lilána
Pősze Kolos
2. helyezett: Fodor Zsombor
Horák Mercédesz Boglárka
Németh Tímea Lara
Paucsa Bella Bianka
Kerekes-Bór Bence
3. helyezett: Vajda Kincső Luca
Várady Kinga
Különdíj: Gyürüs Borbála
Hermann Fanni
Lukács Balázs
Kung Hanna
Mispál Dóra Angyalka
Felkészítő tanár: Dr. Dukon Vojtechné

Tiéd a Szó-Tár! Szótárismereti vetélkedő középdöntő

12. helyezett: **Dévérkeszegek:**
Bocsi Jázmin Hanna, Horák Vivien,
Nánássy Árpád Torda, Várady Patrik
12. helyezett: **Fantasztikus Négyes:**
Kiss Hanna Viola, Jurcsó Árpád János,
Puskás Gergely, Vass Flóra
Felkészítő tanár: Révfalusiné Páczelt Gabriella

4. osztály

Gergely-napi Művészeti Fesztivál rajzverseny

1. helyezett: Kung Hanna
3. helyezett: Kerekes-Bór Jázmin
Különdíj: Bocsi Jázmin Hanna
Felkészítő tanár: Gárdonyi Anikó

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság alkotópályázata

2. helyezett: Kara-Kamilla Lola
3. helyezett: Németh Gréta Auróra
Különdíj: Török-Kurucz Sára
Felkészítő tanár: Gárdonyi Anikó

5. osztály

K&H Vigyázz, kész pénz! Pénzügyi vetélkedő középdöntő

2. helyezett: **Közgazdászok:**
Czinkán Rebeka, Pilászy Piroska,
Varga-Greman Eszter, Várady Patrik
Felkészítő tanár: Révfalusiné Páczelt Gabriella
A felkészítésben részt vett: Varga-Greman László

MCC FIT kaland

3. helyezett: Hamar-Kovács Bence, Viczai Kolos,
Éliás Klára
4. helyezett: Gyürüs Lilla, Spengler Csenge,
Revuczky Antónia Karina
5. helyezett: Mondik Róbert István, Kelemen Kristóf,
Bócsi Bernát Áron
Felkészítő tanárok: Szabóné Németh Borbála,
Gárdonyi Anikó

6. osztály

7. a osztály

Holokauszt esszéverseny

Az első 5 legjobb tagja: Vass Flóra
Felkészítő tanár: Baloghné Fecsó Zsuzsanna

Sporteredmények

Úszás

Diákolimpia területi verseny: 100 m mell
1. helyezett: Fincziczki Viktória
Diákolimpia területi verseny: 100 m gyors
1. helyezett: Fincziczki Viktória
Colonia Claudia Sabariensum Bajnokság: 50 m gyors
4. helyezett: Fincziczki Viktória

Rády Diáksport Egyesület karatékái

XII. Kunmadaras Kupa
Kelemen Csongor: **2 aranyérem**
Várady Patrik: **2 bronzérem**
Kelemen Kristóf: **1 bronzérem**

Ippon Shobu Országos Bajnokság - Eger
Kelemen Kristóf
Kata versenyszámban: **1 ezüstérem**
Ippon Shobu küzdelemben: **1 ezüstérem**
Kelemen Csongor
Kata versenyszámban: **1 bronzérem**
Kihon Ippon versenyszámban: **1 aranyérem**

IV. Saino Kupa – Gödöllő
Kelemen Kristóf: **1 arany- és 2 ezüstérem**
Kelemen Csongor: **3 aranyérem**

Ippon Shobu Magyar Bajnokság – Monor
Kelemen Kristóf
ippon shobu (szabad küzdelem) kategóriában: **1. helyezés**
kata (formagyakorlat) kategóriában: **3. helyezés**

V. Palóc Kupa - Salgótarján
Kelemen Csongor: **2 arany- és 1 ezüstérem**
Kelemen Kristóf: **1 arany-, 1 ezüst- és 1 bronzérem**

Országos német nyelvi verseny megyei forduló

3. helyezett: Puskás Gergely
6. helyezett: Bocsi Jázmin Hanna
Felkészítő tanár: Révfalusiné Páczelt Gabriella

Tudásbajnokság angol nyelv

Arany fokozat: Lamanda Beatrix Alexandra,
Szili Olivér,
Károlyi Raul Gergely
Ezüst fokozat: Fincziczki Viktória
Novák Martin
Török-Kurucz Sára
Kelemen Milán Gergő

Felkészítő tanárok: Rábai Dalma és Igaz Ágnes Rozália

7. b osztály

8. a osztály

8. b osztály

Nyugdíjba vonulása alkalmából köszöntjük Csernay Istvánt

Kedves kollégánktól búcsúzunk, aki 2009 óta volt nevelőtestületünk tagja.

Kedves István! A pedagógus pályán eltöltött évtizedek alatt mélyen érző, alázattal bíró, pedagógus lettél, ahol magadra vállaltad azt a felelősséget, hogy a felnövekvő ifjúsággal megszerettesd az általad oly fontosnak tartó mozgás örömét, a földrajz tantárgyon keresztül a természeti törvényszerűségek megismertetését, a világ bemutatását. Előttünk van bármilyen mérkőzés hangulata: csak Rád kellett néznünk, ahogy lehajoltál a gyerekekhez: törődés volt minden mozdulatod, okító volt minden szavad.

Pályafutásod alatt több kistanító gyakorlatát mentoráltad, és mutattad meg a szakma csínját-bínját, amit a főiskolákon és az egyetemeken nem tanítanak.

De nemcsak a gyerekeket, hanem minket is tanítottál, neveltél sok éven át. Munkaközösségvezetőként segítetted, összefogtad, hasznos tanácsokkal láttad el kollégáidat.

Az itt eltöltött évek alatt intézményünkben a kosárlabda soha nem látott sikereket ért el. Számos megyei, országos döntő résztvevője lett a Balatonkenesei Pilinszky János Általános és Alapfokú Művészeti Iskola fiú- és lánycsapata is, több korosztályban. Tanítványaidat megtanítottad a sport iránti alázatra, küzdeni tudásra; olyan értékékeket közvetítettél, mint az akarat, kitartás, türelem. Tekintélyt parancsolóan mentél végig a folyosón, ahol a pedagógus és a gyermek egyaránt felnézett Rád.

E számvetés után senki nem vitatja, hogy jöhet a megérdemelt pihenés, egy új életforma, amiben nem merül feledésbe az iskolánk, mert ajtaja mindig nyitva áll előtted!

Köszönjük, hogy iskolánk történetében követendő értéket alkottál pedagógiai munkásságod során, mindvégig a tantestület megbecsült tagja, gyermek és kollégák számára egyaránt példakép voltál és leszel. Nyugdíjas éveidre egészségben gazdag, boldog, hosszú életet kívánunk!

Végezetül Aranyosi Ervin szavaival búcsúzom:

„Az életed során bezárult egy ajtó...
Ami volt, mind tiéd. Nincsen végrehajtó,
ki elvenné tőled, a sok kedves évet,
munkád során gyűjtött ezer szép emléket.

Fiatalon kezdted, – úgy ahogyan bárki –
helyed az életben meg kellett találni.
Emlékeid között őrzöl sok-sok arcot,
sikert, dicsőséget és keserű harcot.
Amit elterveztél, nem tudtad feladni,
megpróbáltál mégis jó ember maradni.
Nyomot magad után a lelkekben hagytál,
felnövők kezébe tisztes szakmát adtál.
Volt, akit szigorod néhanapján bántott,
de tudd meg, a szívük régen megbocsátott.
Tudom a szívedben maradt néhány tüske,
szeretettel gondolj most mindegyikükre.”

Sellei Abigél és a Tantestület

Tavasz az Óvodában

Ebben az évben Aprófalva kapta az egyik legszebb évszakot, a tavaszt. Az ezzel kapcsolatos feladatokat mi végeztük volna.

Úgy kezdődött minden, ahogy minden évben. Nőnap alkalmából felköszöntöttük a csoport lányait és a dolgozókat. Az Önkormányzat virággal kedveskedett a női dolgozóknak, melyet *Polgármester úr* és *Jegyző úr* adott át. Helyben is kedveskedett nekünk udvarosunk, *Monostory Gyula*. Utólag is köszönjük szépen a kedvességüket!

Sokat készültünk a gyermekekkel a március 15-i ünnepségre. Műsorunkat csak az óvodástársaknak és dolgozóknak tudtuk előadni, mivel március 16-val elkezdődött minden intézmény bezárása. Az óvodában, akik nem mentek szabadságra, takarítottak, szépítették környezetünket. Megújult a Zöld Fal, amely díszítésén sokat dolgozott *Juricsné Ivanics Brigitta* és *Álich Barbara*. Megszépült a Fejlesztő szobánk és a Csipet-Csapat csoportszobája is, köszönjük *Monostory Gyula* lelkiismeretes munkáját! Köszönjük a *Városgondnokság* dolgozóinak segítségét a rakodásban!

Megújult a Zöld Fal

Faliújságok

Ügyességi játékok a gyereknapon

Búcsúznak az óvodától nagycsoportosaink

Gyereknapi ügyességi játékok

Otthonról dolgozott *Ujfalusi-Hujber Zsófia* és *Mürkli Anikó*, akik kitűnő munkát végeztek. A vészhelyzet ideje alatt az aktualitásokra alapozva tematikus terveket írtak. Ezek alapján olyan anyagokat, ajánlásokat készítettek és töltöttek fel hétről-hétre az óvodai honlapra, melyek segítségével a szülők is tartalmasabbá tehették a gyermekek otthon töltött napjait. Az anyagok feltöltésénél ügyeltek a környezettudatosságra (a *Zöld Óvoda*, illetve a *Madárbarát Intézmény* kritériumrendszerének megfelelően), szem előtt tartották a nem és életkor szerinti differenciálódást; külön ügyeltek, hogy az iskolába menő nagycsoportosoknak iskolaelőkészítő feladataik legyenek, ugyanúgy, mintha az óvodában lennének. A dokumentumok továbbra is elérhetőek az óvoda honlapján, az *onlineovi* menüpontban, kiegészítve nyáron is hasznos tevékenységekkel!

A kialakult helyzet miatt a feladatok megváltoztak. Idősellátásban segítettek: *Álich Barbara*, *Juricsné Ivanics Brigitta*, *Paucsáné Visnyei Katalin*, *Takács Sándorné*. Ebéd kiszállításában segédkeztek: *Varga Zsoltné*, *Füstös Edit*, *Máté Kálmánné*, *Németh Kitti*, *Tóth Gézáné*. Köszönjük munkájukat! A finom ételeket pedig az óvoda konyhai dolgozóinak köszönjük!

Nagy változást hozott az *ügyeleti időszak*. Végre gyerekek jöttek az óvodába! Nagyon jó volt újra közöttük lenni! Az igazán felemelő érzés az volt, amikor a szigorú szabályok betartása mellett teljesen megnyithattunk és megteltek a csoportok. Ezt megünneplendő, június 3-án *Gyermeknapot* tartottunk. A gyerekek nagy örömére rendőrautóval érkezett a nyomozókutya a gazdájával. Óriási ovációval fogadták a tízhetes németjuhász kölyökkutyát és a felfújható Rendőr Marcit is. Köszönjük szépen a résztvevő rendőröknek, nagy örömet okoztak a gyermekeknek!

A gyermeknap folytatásaként ügyességi, játékos feladatokkal készültünk, amiben a gyermekek szívesen vettek részt. Nagy érdeklődés kísérte az arcfestést, amit ezúton is köszönünk szépen *Álich Barbarának* és *Ujfalusi-Hujber Zsófiának*! Minden csoport készített ajándékot a gyermekek számára. Állandó segítségünk, *Juricsné Ivanics Brigitta*, aki mindenben aktívan részt vesz. Külön köszönjük *Kurucz Henrietta* képviselőasszonynak, hogy segítőivel lehetővé tette az érintett gyermekek ajándékozását gyereknapon!

Búcsúznak a nagycsoportosok

Meglepetésként ért minden dolgozót *Szabó Gergely* küngösi polgármester úr pedagógusnapi köszöntése, amit szívből köszön Intézményünk minden dolgozója!

A dolgozók nevében köszönettel tartozunk a *Balatonkenese-Küngös Község Intézményfenntartó Társulásnak* és *Balatonkenese Város Önkormányzatának*, hogy az intézményünk színvonalas szakmai munkájának végzéséhez szükséges optimális feltételeket biztosították!

Köszönetet mondunk a *Szülői Szervezetnek* és elnökének, *Tóth-Renczes Katának*, hogy hozzájárultak az iskolába menő nagycsoportos gyermekek búcsúajándékához!

Mindenkinek köszönjük ebben a nehéz időben végzett munkáját, helytállását!

Különleges nyárnak nézünk elébe, hiszen a megszokottól eltérően Intézményünk nem zár be.

Kívánunk kellemesen eltöltött nyarat mindenkinek!

Óvónénik

OLVASÓPRÓBA

Jó könyvek a nyárra a legkisebbeknek

Számok – Verses lapozókönyv + 10 pár kirakó – Tanulj meg számolni 1-től 10-ig!

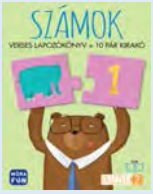

Tanuljunk együtt számolni! Elsőként 1-től 10-ig. A rajzok és a versek is segítenek, a kirakójátékokkal pedig sokkal egyszerűbben megy minden.

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest, 2020

Állati móka – Matricás foglalkoztatókönyv

Szereted az állatokat? Ebben a remek könyvben háziállatokkal, a vadon állataival és különleges élőlényekkel találkozhatsz. Játékos feladatokat oldhatsz meg, rejtvényekre keresheted a választ és ott vannak a matricák is! Esős nap? Nem számít! A kaland garantált!

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest, 2020 – Fordította: Nagy Ágnes

Suzanne Chiew: Borzas-sorozat

Borzas egy kis borz, aki folyton izgalmas kalandokba keveredik. Hol a vakondot kell megmentenie egy fa tetejéről, hol viharban kell helytállnia, hogy biztonságba helyezze barátait, hol kismadarakat kell visszajuttatnia a fészekbe, hol pedig vizet kell szereznie a melegben, mert a patak kiszáradt. Szerencsére mindig van egy jó ötlete, ráadásul bátor és vannak barátai. Így pedig minden akadály legyőzhető.

Borzas és a nagy utazás
Borzas és a nagy vihar
Borzas és a nagy mentőakció
Borzas és a nagy kaland

Aión Publishing, Budapest, 2020

– nk –

Tisztelt Szülők, Tisztelt Gondviselők!

Tisztelettel szeretném tájékoztatni Önöket, hogy a 2020/21. tanévben **jelentős változások történtek** gyermekeik iskolai étkeztetésével kapcsolatban.

2020. július 15. napjától minden ügyintézés a Kippkopp Óvoda és Bölcsőde keretein belül, az élelmezésen történik majd.

Az ügyintézéssel **Radácsné Biber Erzsébet** élelmezésvezető lett megbízva, nála lehet majd megrendelni a gyerekek étkezését.

Az étkezésmódosításokat és a fizetést is itt kell rendezni.

Fontos tudnivaló, hogy **a 2020. szeptemberi étkezést** már **augusztus hónapban rendezni kell**, és ki is kell fizetni. A gyermekek az első tanítási napon **csak érvényes, kifizetett étkezési jeggyel** kapnak étkezést.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumokat több helyen meg fogják találni 2020 júliusától, elérhetőségeimet, a betartandó dátumokat szintén ezek a dokumentumok fogják tartalmazni.

A dokumentumok megtalálhatók lesznek:

1. a Balatonkenesei Kippkopp Óvoda és Bölcsőde honlapján,
2. a Pilinszky János Általános Iskola honlapján,
3. a Balatonkenesei Kippkopp Óvoda és Bölcsőde élelmezésén.

Amennyiben **bármilyen kérdésük lenne** a fentiekkel kapcsolatosan, úgy 2020. július 15-től állok rendelkezésükre.

Balatonkenese, 2020. június 11.

Tisztelettel:
Radácsné Biber Erzsébet
élelmezésvezető

Meggylekvár a Tájházban

Lekvár és szörp főtt a kenesei Tájházban június 13-án szombaton, ráadásul egyenesen a kertben álló gyümölcsfáról. A munkát megelőző tereprendezést a Városgondnokság kertészei végezték. A Kultúra Háza dolgozói és segítőik már előző nap leszedték és előkészítették a meggyet, a befőttesüvegeket, hogy másnap kezdetét vehesse a nagy befőzés. Persze kiderült – főleg Hanna és Sára számára –, hogy meggyet magozni korántsem veszélytelen feladat; utána javasolt a fürdés és a tiszta ruha.

A lekvár akkor lesz igazán jó, ha aki elmegy a bográcsmellett, mind kevergeti egy kicsit. Ha ezen múlik, a 2020-as tájházi meggylekvár valószínűleg benevezhet a meggylekvár világbajnokságra – ha rendeznek ilyet –, mert az érdeklődők és jelenlevők közül másnap mindenki fogta egy kicsit a fakanalat. Az udvari kemence se maradt munka nélkül: a Fürge ujjak kézimunkaszakkör tagjai, Zongorné Mátrai Piroska, Rencsevics Mihályné, és Miklós Ferencné meggyes pitét készítettek a lelkes lekvárkavargató társaságnak.

Az eredmény szívet melengető látványt nyújtott. Nem lehet kétségünk az ízéről sem – de hogy valójában milyen, az a nyár folyamán még biztos kiderül a Tájházba látogatóknak is, mert nem ez volt az egyetlen ilyen rendezvény ebben az évben. A most elkészült remekművek a következő kreatív, sütögetős-kézműves összejövetelek alkalmával lépnek a nagyérdemű elé.

– nk –

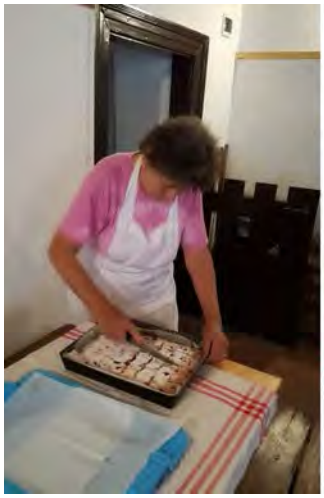

Hősök napja

A Magyar Tartalékosok Szövetsége Veszprém Megyei Egyesülete Balatonkenesén is megemlékezett május 31-én, a Hősök napján az elhunyt katonákról, névtelen hősökről. A megemlékezés virágait és mécseseit helyeztük el a Hősök kertjében, valamint a katolikus és a református temetőben.

Ritter József
MATASZ-VME

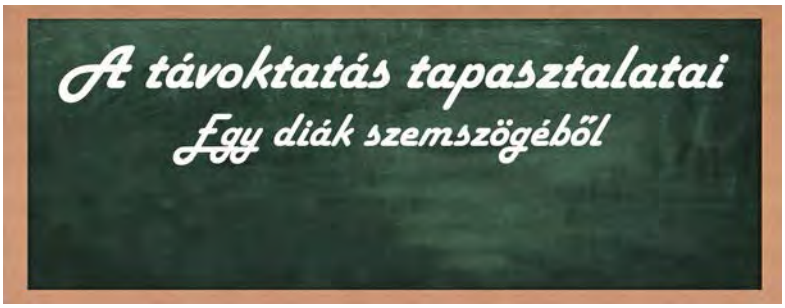

Ha valamelyik korombeli vagy most érettségiző diáktól két év múlva azt kérdezem, mi volt a középiskolai évei alatt a legmeghatározóbb, biztos azt fogja válaszolni, hogy 2020 márciusa, amikor elkezdődött a távoktatás. Mint azt mindenki tudja, a koronavírus-járvány sajnos hazánkat is elérte, ezáltal mindenki arra kényszerült, hogy életmódján jelentősen változtasson. Aki tehette, otthonról dolgozott tovább. Bezárt minden: mozik, szórakozóhelyek, iskolák, óvodák… A határokat is lezárták. Mindezek által a diákok is otthonmaradásra kényszerültek.

2020. március 13-a, péntek este 18 óra mindenki életében nem várt fordulatot hozott, ugyanis ekkor jelentette be hazánk miniszterelnöke, hogy a járvány miatt rendkívüli intézkedéseket vezetnek be. Elrendelte a tanintézmények bezárását, a diákok nem léphettek be az iskolákba. Volt olyan felnőtt, aki a karantén ideje alatt nem is dolgozott. Amikor meghallottam, hogy hétfőn nem megyünk a megszokott rend szerint iskolába, nagyon meglepődtem. Az iskolatársaim, barátaim, osztálytársaim közül jó néhányan rámírtak, hallottam-e a híreket? Természetesen igen volt a válasz. Őszintén szólva mindenki meg volt ijedve: most mi lesz, hogyan fejezzük be a tanévet – egyáltalán meddig fog tartani ez a helyzet, visszamegyünk-e még ebben a tanévben az iskolába? Nos, voltak olyan kérdések, amikre nem kaptunk választ, még most sem. Amikor másnap megnéztem a levelezésem, láttam, hogy az osztályfőnökömtől érkezett egy hosszú levél. Leírta benne: hétfőtől, azaz március 16-tól 18-ig nem lesz suli, a tanítás 18-án kezdődik újra, mégpedig a Teams rendszeren keresztül. Fogalmam sem volt, hogy oldjuk meg, hogyan kell jelentkezni, egyáltalán hogy lesz kivitelezhető az egész. De a tanárnő megnyugtatott minket, el fogja mondani, ne izguljunk. Rá két percre már jött is az üzenet, hogy a tanításmentes két napban regisztráljunk egy linken keresztül, amelyet az üzenetben találunk. Így tettem én is, regisztráltam a Teams rendszerére. Meggyűlt vele a bajom, de sikerült.

Aztán eljött március 18-a és elkezdődött a digitális oktatás. Meg kell mondanom, először nem annyira tetszett az ötlet és elgondolkoztam, mi lesz így a tanévvel és az érettségivel? Szüleim megnyugtattak, hogy minden rendben lesz, csak foglalkozzak a tanulással és mindig készüljek másnapra.

Teltek-múltak a hetek, hónapok, és már nem volt annyira idegen az újfajta tanulás. Amennyire az elején utáltam a módszert, úgy szerettem meg egyre jobban. Persze voltak nagyon nehéz napjaim is. Ahogy egyre jobban mentünk előre az időben, lassan unalmassá váltak a napok; mindennap ugyanazt csináltuk és ugyanúgy. Sokan mondhatják, hogy az iskola is erről szól, de rá kell cáfoljak: az iskolában mindig nagy a pörgés és van, amik leköt, míg itthon csak a négy fal és egy számítógép szolgál arra, hogy a mindennapok ritmusát fel tudjuk venni. Nekem külön nehézséget okoztak a reál tantárgyak, például a fizika, kémia, matek tanulása, ugyanis nem tudtam elképzelni, ezeket élő magyarázat nélkül hogyan fogjuk megtanulni. Végül több-kevesebb sikerrel sikerült ezeknél is felvenni a ritmust.

Áprilisban felcsillant a reménysugár: lehet, hogy visszamehetünk az iskolába. Nagyon megörültem. Kaptunk egy levelet az iskolából: be lehet menni a kollégiumba, de csak a legszükségesebb dolgainkat hozhatjuk el. Reménykedtem, hátha májusban már visszaülhetünk az iskolapadba. De sajnos csalódnunk kellett. Eltelt az április és a húsvéti kibocsátón – ami szintén a Teams alkalmazáson keresztül zajlott – elmondták, sajnos nem valószínű, hogy idén még visszamegyünk az iskolába, hiszen a fertőzöttek száma emelkedett. Az idén még nem érettségizőket megkérték, egyeztessenek a kollégiummal, mert el lehet hozni a holminkat, amit még márciusban hagytunk ott azzal, hogy a következő héten a szokásos rendben visszatérünk. Az érettségizőknek azt mondták, készüljenek, mert csak írásbeli érettségik lesznek. Egy hét múlva elköszönünk tőlük, mert számukra vége a sulinak.

A következő hetet érettségi szünettel kezdtük. Mikor az érettségik lezajlottak, elkezdődött az év végi hajtás. Az év vége alapból sem egyszerű még az iskolában sem, de így sokkal nehezebb volt. Nem az egyre több a dolgozattal volt baj, mert év vége felé az iskolában is sok van, hanem így nagyobb esély volt, hogy nem tanulunk, inkább az egészet kipuskázzuk. Ebben az időszakban sokkal stresszesebb, idegesebb szoktam lenni, mint bármikor. Az iskolánkban hagyománynak számít, hogy a kilencedik év végén négy, tizedikben öt tantárgyból van vizsga. Idejük általában május vége, június eleje. Idén rendhagyó módon kaptuk a vizsgafeladatokat is. Beadandót kellett készíteni hittanból, angolból és töriből – ezeket június 10-ig kellett elküldeni. 8-át és 9-ét projektnapnak kaptuk, amelyeken teljesíthettük a feladatokat. Persze ezen is sikerült túllendülni.

Június 10-től folytattuk tovább a tanulást. De ez már nem volt a korábban megszokott: tanáraink megkérdezték, ki miből szeretne javítani. Voltak, akik éltek a lehetőséggel, a többiek kiléphettek az alkalmazásból.

15-én virtuális évzárót tartottunk: az iskola vezetősége és az igazgatónő beszédet mondott. Megköszönték nekünk és a kollégáiknak ezt a tanévet, legfőbbképpen a második félévet, amióta digitálisan tanulunk. Volt még egy osztályvetélkedő, amiért jutalmakat kapunk, melyeket majd a 2020-21-es évnyitón veszünk át.

Tapasztalataim a távoktatással elég változóak voltak. Egy biztos: örülök, ha nehezen is, be tudtuk fejezni a tanévet. Innen szeretném megköszönni minden tanárnak, hogy ebben a formában is át tudták adni a tudást minden diáknak, és szeretném megköszönni minden diáktársamnak, hogy át tudtak állni erre a módszerre. Kívánok mindenkinek kellemes és tartalmas nyári szünetet és jó feltöltődést! Nagyon remélem, szeptemberben az iskolapadban tudjunk folytatni.

Sipos Petra

Strandkönyvtár Balatonkenesén!

Kikapcsolódást segítő fejlesztést hoz létre a nyári strandszezonra a Turisztikai Egyesület. Célunk egyértelműen a strandok szolgáltatásainak fejlesztése. Az *Alsóréti szabadstrandon*, illetve a *Vak Bottyán strandon* kihelyezésre került egy-egy strandkönyvtáros kincsesláda. A könyvek szabadon hozzáférhetőek, minden korosztály számára megfelelő könyvmennyiséggel. Szeretnénk mindenki figyelmét felhívni, hogy kézfertőtlenítés után nyúljon a könyvekhez, hogy továbbra is vigyázni tudjunk egymás egészségére!

Biztonságos turizmus a veszélyhelyzet után is

Június 18-tól, a veszélyhelyzet megszűnésével hatályukat vesztették azok a jogszabályok is, amelyek számos korlátozást írtak elő többek között a rendezvények, koncertek megtartásáról, beltéri fürdőzésről, határátlépésről. Ahogy az a Magyar Turisztikai Ügynökség kampányában is szerepel, itt az idő, hogy ismét útnak induljunk, együtt, itthon, szabadon. Akár vidéken, akár Budapesten.

De, ami változatlanul nagyon fontos, hogy biztonságosan.

A Magyar Turisztikai Ügynökség a veszélyhelyzet idején állította össze a szolgáltatók üzemelésének segítésére a **Covid-19 kézikönyvet**, amely szálláshelyek, vendéglátóhelyek, turisztikai attrakciók és Tourinform-irodák számára tartalmaz hasznos információkat és praktikus, gyakorlati tanácsokat.

Bár a veszélyhelyzet a Kormány hatékony és következetes intézkedéseiknek köszönhetően megszűnt, a járványügyi készültség még fennáll. Ezért arra ívjuk fel a szolgáltatók és a turisták figyelmét is, hogy továbbra is fokozottan figyeljenek néhány alapszabályra.

Az országos tisztifőorvos ajánlása alapján ilyen például, hogy csak egészséges személy dolgozzon a létesítményben, a vendégek és a személyzet is fokozottan figyeljen a személyes higiénére és a távolságtartásra, illetve továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a fokozott fertőtlenítésre.

Ezért javasoljuk, hogy az üzemeltetés során a vállalkozások továbbra is tartsák szem előtt a Covid-19 kézikönyvben leírtakat, annak érdekében, hogy a jövőben is szabadon, és biztonságosan utazhassunk.
A Covid-19 kézikönyv letölthető a hellobalaton.eu honlapról.

97%-kal csökkent áprilisban a vendégéjszakák száma

Ritkán látni hasonló mértékű zuhanást a turizmusban, mint a mostani áprilisi statisztikai adatok szerint. Az ország turisztikailag frekventált részei mindannyian komoly károkat szenvedtek el a COVID-19 járvány miatt. Egyesületünk a Magyar Turisztikai Ügynökséggel karöltve próbálta a nagyon nehéz helyzetben lévő helyi turisztikai szereplőket mindenben segíteni.

2020. áprilisban a koronavírus-járvány hatására a külföldi vendégek által a kereskedelmi szálláshelyeken (szállodákban, panziókban, kempingekben, üdülőháztelepeken, valamint közösségi szálláshelyeken) eltöltött éjszakák száma 99, a belföldi vendégek által eltöltötteké 95%-kal esett vissza az előző év azonos időszakához képest. A kereskedelmi szálláshelyek – folyó áron számolt – összes bruttó árbevétele 97%-kal kevesebb volt.

2020. áprilisban az előző év azonos hónapjához képest:

A **külföldi** vendégek és vendégéjszakák száma 99%-kal visszaesett. A szálláshelyekre érkezett háromezer vendég tizenhétezer vendégéjszakát töltött el. Mindegyik szállástípust és régiót elenyésző forgalom jellemezte. A vendégéjszakák száma Budapesten és a Balaton régióban az előző év áprilisi értékének az 1%-át sem érte el.

A **belföldi** vendégek száma 96, a vendégéjszakáké 95%-kal csökkent. A vendégszám 18 ezer, az eltöltött vendégéjszakák száma 52 ezer volt. A vendégéjszakák közel felét panzióban töltötték el, így ebben a szállástípusban az átlagosnál kisebb, 81%-os volt a visszaesés.

Az összes bruttó **árbevétel** folyó áron 97%-kal (1 milliárd forintra) esett vissza.

2020. áprilisban:

1297 kereskedelmi szálláshely volt nyitva, a szálláshelyek felében nem volt vendégforgalom.

2020. január-áprilisban az előző év azonos időszakához képest:

A kereskedelmi szálláshelyek 43%-kal kevesebb, **összesen** 4,2 millió vendégéjszakát regisztráltak. A **külföldi** vendégek 44, a **belföldi** vendégek 42%-kal kevesebb (2,1 millió, illetve 2,1 millió) vendégéjszakát töltöttek a kereskedelmi szálláshelyeken.

A kereskedelmi szálláshelyek összes bruttó **árbevétel**e folyó áron 39%-kal csökkent, és 83 milliárd forintot tett ki.

Forrás: ksh.hu

Összeállította: **Tóth Barnabás**

tourinform BALATONKENESE

Újraindulnak az élőzenés programok a vidéki vendéglátóhelyeken!

Kiváló forgalomnövelő lehetőség ez a balatoni vendéglátóhelyeknek is.

A Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete kéri és ösztönzi a vendéglátóhelyek tulajdonosait és vezetőit arra, hogy éljenek a zenészfoglalkoztatás most kihirdetett lehetőségével.

Hova mehetünk vendéglátóegységeink közül legközelebb egy kellemes zenés estet eltölteni?

Forrás: muvesz-vilag.hu

Éééés

idén sem maradhat el a 24 órás tókerülő kerékpártúra! Természetesen Turisztikai Egyesületünk idén is részt vesz a lebonyolításban. Szóval írjátok be a naptárba:

2020. július 4.

Spirit of Balaton!

https://spiritofbalaton.hu/

Az egészség megőrzése érdekében hozta létre a Turisztikai Egyesület a strandok területén tartózkodók részére a biztonsági ajánlásokat tartalmazó figyelemfelkeltő anyagot.

www.facebook.com/hellobalaton.eu

Életvezetés – Nyár, napfény, kacagás és nevetés!

Mottó: ***„Az a nap, amelyik nevetés nélkül telik el, elvesztegetett idő.”***

Charlie Chaplin

Nemrég egy tanulmánysorozat akadt a kezembe, amely *a nevetés élettani hatásairól* szólt. Azt persze tudtam, hogy a nevetés jó hatással van három *stresszhormonra*: csökkenti a kortizol, az epinefrin és a dopac szintjét. Emiatt a *nevetésterápia* jó stresszkezelő eszközként is használható depressziós személyek esetében. De a nevetés ennél sokkal több szomatikus hatással bír.

Ph.D. Jun Sugawara több kutatást is indított a nevetés és az emberi test kapcsolatát vizsgálva. Ő például arra jutott, ahogy a nevetés pozitívan hat a vérerek tágulására és így segíti a magasvérnyomással küszködők állapotát. *„Valószínűleg nem a nevetés jelenti a végső megoldást arra, hogy egészséges legyen a szívünk, de valóban úgy tűnik, hogy pozitív hatással van rá”* – nyilatkozta Sugawara.

Dr. Lee Berk, a Loma Linda Egyetem professzora is több kutatást végzett ebben a témában. Véleménye szerint a jóízű nevetés hatására enyhül a szervezetben található gyulladás, továbbá erősödnek a védekező sejteket. Utóbbiak segítik szervezetünk harcát a fertőzések ellen. Egy japán vizsgálatsorozat szerint a nevetés és a jókedv kialakulását génjeink is befolyásolják. A kutatók pontosan 23 olyan gént találtak, amelyek a nevetés hatására aktiválódnak. Ezek közül 18 az immunrendszerre hat, tehát *a nevetés közvetlen összefüggésben áll az egészségünkkel*. Ez manapság nagyon jó hír!

Ráadásul kutatók arra a felfedezésre jutottak, hogy az optimista emberek tovább és egészségesebben élnek, mint a pesszimisták. Egy tudóscsoport 447 pácienst figyelt meg harminc éven át az egyik amerikai egyetemen. A hatvanas években megrajzolták személyiségjegyeiket, majd harminc évvel később áttekintették betegségeiket. A rosszkedvű emberek esetében sokkal több egészségügyi gond jelentkezett ez idő alatt, mint a jókedvű embereknél. A szakemberek ezek alapján úgy vélik, hogy a hosszú és egészséges élet titka napi 15 perc jókedv!

Pedig azt is hozzáteszem, ha 15 percig kacagunk, akár 40 kalóriát is elégethetünk és így lelkiismeretfurdalás nélkül belefér egy kis nasi ebéd után, akkor azt hiszem végképp megéri egy jót nevetni!

De miért is soroltam fel ezeket a kutatási eredményeket? Mert azt már mindenki érzi, hogy a mostani különleges év; sok minden megváltozott és még fog változni a mindennapi életünkben. De személyes tapasztalatom, hogy egy dolog már változott: komorabbak és mosolytalanabbak lettünk. És ez nincs így jól.

A *jókedv* és a *kacagás* hozzásegíthet egy *boldogabb és kiegyensúlyozottabb élethez*, a pozitív érzésekre és humorra nyitott ember ugyanis az élet kihívásaival, illetve önmaga testi-lelki nehézségeivel és betegségeivel is könnyebben tud megküzdeni. Míg, ha valaki hosszú időn keresztül átengedi magát a negatív gondolatoknak és érzéseknek, meggyengülhet az immunrendszere.

A nevetés pedig velünk született! Elég ránézni egy csecsemő kacagó arcára, aki egy kis kedvességre is sugárzó mosollyal válaszol. Még a gyerekek is sokat nevetnek az iskolai szünetekben. Vagy gondoljunk a kamaszokra, mikor szinte nem tudják abbahagyni a hahotázást, egy-egy jóízű poén után. De később sokan úgy gondolják, hogy a komoly felnőtt élethez már nem tartozik hozzá a szabadon áradó jókedv. Ritkán látok időseket nevetni. Pedig milyen jól tennék, ha szabad idejükben Mosoly-Klubba járnának, ahol vidám filmeken vagy humoros jeleneteken tudnának közösen szórakozni!

Ha pedig valaki úgy gondolja, hogy most nincs számára olyan lehetőség, ami nevetésre adna okot, emlékezzen vissza életének legboldogabb és legörömtelibb pillanataira, írja őket össze és részletesen idézze fel a múlt örömeit. Kipróbálva megtapasztalható, hogy boldogságérzés önti el a szívet és lassan az arcot is. „Ha a szervezetünk elkezd emlékezetben örülni, és örömben emlékezni, akkor a káros folyamatok visszafordíthatók, az örömhormonok újratermelődnek, így fokról fokra visszanyerhető az öröm képessége” – tanította *Prof. Dr. Bagdy Emőke* klinikai szakpszichológus. Tehát mi magunk is felelősek vagyunk a saját kedélyállapotunkért. Sőt, ha képes vagyok rámosolyogni a mellettem előre vagy a boltban mellettem állóra, akkor neki is mosoly fog fakadni az arcán, és így elősegítettem a másik ember test-lelki jólétét is.

Eötvös Károly azt mondta: *„Két hatalmas ellensége van mindenféle bacilusnak. Az egyik a napfény, a másik a jóízű nevetés.”* Jön a nyár! Tehát a napfény adott. A nevetés pedig rajtunk múlik. Hát ne múljon!

M. Teréz nővér

Aludj csak, én álmodok…

„A mindennapi kenyérnél is fontosabb a remény, a jövő. A megálmodott kiút… életet jelent.”

Böjte Csaba testvér

Egy érdekes, rendkívüli év nyarához érkeztünk. Az elmúlt hónapokban minden ember álmodozott kicsit. Tervezgetett, mit fog csinálni, ha végre süt a nap, ha végre szabadon ki lehet menni… Valószínűleg vannak olyanok is, akik belefáradtak, ráuntak az elmúlt hónapok kihívásaiba, és ők már szinte nem is akartak, mertek álmodozni a nyárról, a jövőről.

Pedig az *álmaink*, a világot megváltó céljaink életünk alapjai. Minél többet gondolunk valamire, annál teljesebben láthatjuk, annál több ötletünk lesz, és annál több megoldást fogunk kitalálni a megvalósításához. Ezért tudunk megtervezni, berendezni akár egy jelenleg meg sem lévő új lakást. Sőt továbbmegyek, biztosan mindannyian sokszor elterveztük fiatalon, milyen lesz a mi saját családunk, munkánk vagy éppen a saját életünk úgy 20 év múlva…

Az *álmodozásról* az egyik kedvenc filmem, könyvem jut az eszembe. Sokat tanultam belőle: hogy mekkora erőt, reményt tud adni, ha merünk bátran álmodozni, tervezgetni, még akkor is (vagy talán akkor leginkább), ha nem mindent látunk rózsaszín felhőn keresztül. A ***Minden, minden*** (eredeti cím: *Everything, Everything*) 2017-ben bemutatott amerikai romantikus filmdráma. A film *Nicola Yoon* azonos című könyve alapján készült. A ***Minden, minden*** egy rendhagyó szerelmi történet Maddyről, az eszes, érdeklődő és élénk fantáziájú 18 éves lányról szól, aki egy betegség miatt nem hagyhatja el hermetikusan lezárt otthonát, és Ollyról, a szomszédban lakó srácról, aki fittyet hány az akadályokra. Az ingerszegény környezetben élő Maddy bármit megtenne, hogy minél többet megtapasztalhasson a külvilágból; nagy álma, hogy egyszer élőben láthassa a tengert és átélhesse élete első, igazi románcát. Miközben a két fiatal az ablakon át kémleli egymást és telefonos üzenetekben kommunikálnak, Olly és Maddy között mély kötelék szövődik. Mindent kockára tennének azért, hogy együtt lehessenek... még ha mindent el is veszíthetnek a közös álmaikért.

Mire tanított meg ez a film és könyv az álmodozásról?

Sokat gondolkodtam rajta, hogyan lehet ezt jól és egyértelműen megfogalmazni. Gondolataimat három csokorba szedtem:

❧ Az álmodozás egész biztosan *vitalitást ad*, *feltölt életenergiával*, *pozitív érzésekkel*. Aki teli van tervekkel, álmokkal, az reggel kiugrik az ágyból és elkezdi megvalósítani őket. Akinek nincsen jövőképe, az inkább szomorúan kivonszolja magát az ágyból és megadja magát a következő napnak.

❧ Ha álmodozunk, *fejlődik a kreativitásunk* és fejlődik az *önismeretünk* is. Álmodozás, tervezgetés közben rádöbbenhetünk, hogy mire vágyunk valójában, milyen hivatást választanánk szívesen, milyen kapcsolatban szeretnénk élni, egyáltalán minek tudunk örülni igazán.

❧ Álmodozni, terveket szőni mindenképpen jó, legyenek ezek egészen apró vagy életre szóló nagy álmok. Csak pár percre nézzünk rá az önfeledten homoksüteményt készítő gyerekekre a játszótéren! Ők már látják a homokban rejlő csodát, és kacagva, boldogan kínálják meg készre formázott homoksütijükkel a felnőtteket. Azt gondolom, minden álomszövésnek felnőttként is ez a célja. Észrevenni a saját életünk pillanataiban rejlő apró csodákat, boldogságot, átélni ezek miatt kialakuló örömünket, és az átélt örömet továbbadni másoknak.

Ha az álmodozás mellett el is hisszük, hogy álmaink *valósággá válhatnak*, akkor azért teszünk, hogy be is következzenek. Éppen úgy, ahogyan a kisgyerek homoksütije elkészül ott a játszótéren. Ennek igazából nincsen semmilyen különleges oka. Csak gondoljunk bátran bele! Ha valaki mélyen meg van győződve valamiről, akkor az egyfajta *pozitív „csőlátást”* eredményez. Az őt ért hatások, események és információk közül azt fogja észrevenni, ami összhangban van azzal, amiben hisz, amit elképzelt, megálmodott. – Mégis mindannyian tapasztaljuk a hétköznapjainkban, hogy nem mindig olyan egyszerű nagyot álmodni, mint egy kisgyereknek ott a játszótéren. Miért? Szerintem mindenkinek van erre egy válasza. Lehet, hogy esetleg a felnőtt tapasztaltsága miatt olyan nehéz néha álmodni, vagy csak a fáradtság, a gondok miatt. Biztos mindenki tudja folytatni a felsorolást. Talán a legnagyobb akadály céljaink elérésében *a saját önkorlátozó aggodalmunk*, mert életünk során valamikor elhitették velünk, hogy nem vagyunk képesek nagyot álmodni, vagy legalábbis nincs értelme ezzel foglalkozni.

Egészen biztos vagyok benne, ha merünk nagyot álmodni felnőttként a hétköznapjainkban, akkor hajlandóak vagyunk a *megoldásokat* keresni a *kifogások* helyett. Ha hajlandóak vagyunk kitartóan dolgozni is a céljaink elérésén, akkor a siker jönni fog. Akkor újabb és újabb ismerősöket, barátokat fogunk szerezni, és boldogan fogunk felkelni ágyunkból reggel. Akkor történhet bármi. Jöhet egy betegség, egy félreértés, vagy bármi más komoly kihívás az életünkben, a lényeget tudni és átélni fogjuk: életünk álmai mindig *a jövő felé visznek*, történjék bármi is. Legyünk bátrak, és váltsuk életre *W. Clement Stone* biztatását: *„Célozd meg a Holdat! Ha elhibázod, akkor is a csillagok közt landolsz!”*

M. Erzsébet nővér

Szociálpolitikai kalauz

Gyermektartásdíj megelőlegezése

Ma témánk a *gyermektartásdíj megelőlegezése*. Régen rossz, ha valaki nem biztosítja gyermeke számára a gyermektartásdíjat. Persze az emberi hanyagságon kívül számos oka lehet erre. Ilyen esetre hozták létre a **gyermektartásdíj megelőlegezését**, melyet az 1997. évi XXXI. törvény 22-24.§ és a 149/ 1997. (IX.10) Kormányrendelet 69-76.§ szabályoz.

Milyen esetben van lehetőség a gyermektartásdíj megelőlegezésére?

A megelőlegezés kezdeményezésére akkor van lehetőség, ha a bíróság *jogerősen* megállapította a gyermektartásdíjat, de a fizetésre kötelezett legalább hat hónapig nem fizette azt.

Ki kezdeményezheti?

Az a szülő kezdeményezheti a megelőlegezést, akinél a gyermek el van helyezve, azaz aki a gyermek *törvényes képviselője*. Más esetben is biztosítva van, hogy ez kérvényezhető legyen: amikor a gyermek *nagykorúvá* válik. Ilyenkor saját maga is eljárhat a megelőlegezés ügyében. A tartásdíj tovább folyósítható a gyermek középfokú nappali tanulmányainak ideje alatt, de legfeljebb a huszadik életévéig. Természetesen ehhez különféle feltételeknek kell megfelelni. (Megjegyzem, hogy nagykorúvá válás esetén a gyermek a családi pótlék folyósítását is kérheti a maga számára.)

Mikor van lehetőség a megelőlegezésre?

- Ha a bíróság a díjat már *jogerősen megelőlegezte*, vagy külföldi bíróság esetében a kérvényező egyéb hatóság által meghozott *jogerős határozattal rendelkezik*.

Lehetőség van a megelőlegezésre továbbá, ha:

- a gyermektartásdíj összegének behajtása átmeneti jelleggel lehetetlen,
- a gyermeket gondozó szülő vagy a törvényes képviselő nem képes a gyermek számára a szükséges tartást biztosítani,
- a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét, azaz 5.700.- forintot (az összeg a 2020. évre vonatkozóan irányadó),
- a gyámhatóság a gyermektartásdíjat nem tudja behajtani, azaz a fizetésére kötelezett személy vagyonára, illetve jövedelmére vezetett végrehajtás eredménytelen volt.

Ha a gyermektartásdíjat végleges döntéssel állapítják meg, akkor:

- a kérelem benyújtásától kezdődően esedékes,
- a folyósítás időtartama a kérelem beadásának napjától számít, az ok előreláthatóan fennállásáig (ennek időkorlátja van, összeségében maximum három évig adható),
- a feltétel fennállása esetén ugyanazon gyermekre vonatkozólag egy alkalommal, még egyszer három évre tovább megelőlegezhetik, azaz tovább folyósítható.

Milyen esetekben nincs lehetőség a megelőlegezésre?

A gyermektartásdíj megelőlegezésének nincs helye:

- lejárt tartásdíj esetén,
- ha a lakóhely olyan államban van, ahol a tartásdíj nemzetközi szerződés vagy viszonosság alapján nem érvényesíthető (azaz a két ország között külön megállapodás e tekintetben nincs),
- ha a fizetésre kötelezett külföldi lakcíme ismeretlen,
- ha a részösszegű megfizetés, vagy részösszegű behajtás a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének ötven százalékát meghaladja.

Bármilyen hihetetlennek tűnik, de a gyermektartásdíj folyósítását *a gyámhatóság hat hónapra felfüggesztheti*, ha:

- a kérelmezőnek a jogosultságában változás áll be, például már nem ő a gyermek törvényes képviselője, nem él együtt a gyermekkel.

Milyen adatokat kell megadni a kérelmezőnek?

- *A kérelmező adatai:* neve, születési neve, anyja neve, születési helye, ideje, állampolgársága, neme, lakóhelye, tartózkodási helye, TAJ-száma.
- *A kötelezett adatai:* neve, születési neve, anyja neve, születési helye, ideje, állampolgársága, neme, lakóhelye, tartózkodási helye, munkáltatójának adatai.
- *A gondozó családjában élő gyermek(ek) adatai:* neve, születési neve, anyja neve, születési helye, ideje, állampolgársága, neme, lakóhelye, tartózkodási helye, TAJ-száma, az általa látogatott oktatási intézmény neve és címe.
- *A gondozó család további tagjainak adatai:* neve, születési neve, születési helye, ideje, anyja neve, állampolgársága, lakóhelye, tartózkodási helye, TAJ-száma. (A kérelmezővel közös háztartásban élő személyek adatai az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából vehetők figyelembe, így a további közeli hozzátartozóké, például házastárs/élettárs.)
- *A család, gyám jövedelmi helyzetére vonatkozó adatok.*

Kell-e térítési díjat fizetni a kérelem után?

Nem kell fizetni, mert a kérelem benyújtása *illetékmentes*.

Hol szerezhető be a kérelemhez nyomtatvány?

A nyomtatvány a modern technika adta lehetőség birtokában már az internetről is elérhető: http://kormanyablak.hu, nyomtatványok. Beszerezhető továbbá hagyományos módon, személyesen a kormányhivatalokban.

Jelen írás nem teljes körű tájékoztató. Minden esetben javasoljuk a további informálódást.

Forrás: info.kezenfogva.hu
kormanyablak.hu/hu/feladatkorok

Összeállította: **Varga Ákos**
andragógus – személyügyi szervező
szakvizsgázott okleveles szociálpolitikus

Zöld Energia

0%-os Napelem Pályázat lakossági fogyasztók részére

Solar Rendszerépítő Kft.
8200 Veszprém, Budapest út 75.
info@solar-re.hu.
www.napelemveszprem.hu
+36 30/ 298 5585
+36 70/ 638 2339

Milyen pályázati lehetőségek kínálkoznak a napelem vásárlók részére a lakossági szektorban?

Lakóingatlanok (családi házak és üdülők) esetében akár 10 millió Ft keretösszeg igényelhető a *Magyar Fejlesztési Banktól* nagyon alacsony törlesztőrészletre, 20 éves futamidőre, kamatmentes hitel formájában.

Konkrét példa: egy 25.000 Ft-os áramszámla kiváltható egy olyan napelemes rendszerrel, melynek megvásárlása havi 14.000 Ft-os törlesztőrészlet és 300-350.000 Ft önerő mellett történik, így a háztartásban marad havonta 11.000 Ft megtakarítás. Ha az áram ára emelkedik a jövőben, a megtakarítás értéke szintén növekedni fog, mert a törlesztőrészlet nem változik, fix.

Sem kamat, sem árfolyamkockázat nincs, mert a hitel forintalapú és teljes mértékben kamat- és banki kezelési költségmentes.

Milyen jövedelemmel kell rendelkezni a kamatmentes hitel felvételéhez?

A hitel felvehető egy szerényebb *minimálbér összegű jövedelem* mellett is, tekintettel arra, hogy a beruházás rezsicsökkentéssel jár, így várható, hogy az alacsony törlesztőrészlet nem terheli a családi költségvetést.

Az *eladósodottsági mutató* kiszámítása fontos szempont, a meglévő hitelek törlesztőrészleteivel számol a bank.
5 millió Ft alatt *jelzálogmentesen* vehető fel kamatmentes hitel.

Miért van szükség energetikusra?

Az *energetikus* kiszámítja a beruházás előtt és utáni állapotra nézve a ház hőigényét, szén-dioxid kibocsátását. A hőigény csökkenésével, a megújuló energiák alkalmazásával a széndioxid kibocsátás csökken, ez a pályázat alapfeltétele, melyet az energetikus igazol. Gyakorlati szempontból is hasznos az energetikus közreműködése, mert szaktudásával segíti a ház energetikai korszerűsítésének megtervezését. Lehetőségeket vázol fel különféle fűtésrendszerekre vonatkozóan, kiszámítja az üzemeltetési paramétereket. A *projektmenedzser* mindezek alapján gazdaságossági számításokat végez, összeveti a beruházási költségeket és az üzemeltetési költségeket az egyes fűtési rendszerek esetében, így a számok alapján könnyű lesz a választás.

Mit csinál a pályázatíró projektmenedzser?

A mi gyakorlatunkban az első lépés a *díjmentes előminősítés*. Partnerünk felveszi telefonon a kapcsolatot az érdeklődőkkel, és a banki szempontrendszer alapján előminősítést végez. Projektmenedzsereink az elmúlt két évben 300 körüli pályázatot

készítettek el. Az átlagos átfutási idő 3 hónap, a sikerarány 100%. Felár nélkül kérhető gyorsított eljárás, ez azt jelenti, hogy az ügymenet egy gyorsításávra kerül és *az átfutási idő felére csökken*, a pályázat akár 2 hét alatt elkészül. A *pályázatíró* a legegyszerűbb megoldásokat alkalmazza a banki elvárások teljesítése érdekében, mindig tudja, hogy miként lehet könnyebben, gyorsabban megfelelni, mivel a teljes szabályrendszert készségszinten ismeri és alkalmazza napi rutinnal. Sok bosszúságtól, felesleges adminisztrációtól kíméli meg az ügyfeleket.

Miért jó a gyorsított ügymenet?

Közös érdek a *gyors ügymenet*, de legfőképpen az ügyfelek nyernek ezzel, hiszen előbb lesz napelemes rendszerük, mely hamarabb kezd termelni, ezzel azonnali megtakarításokat eredményez.

A pályázatírás szempontjából az elnyújtott ügymenet nem szerencsés, hiszen a dokumentumok rövid idő alatt lejárnak, így növekszik a munkaigény is.

A gyorsított ügymenet sikere azon múlik, hogy az ügyfél hajlandó-e mindent megtenni annak érdekében, hogy a pályázatírás alapdokumentumait a legrövidebb idő alatt rendelkezésre bocsássa.

Mire lehet még felhasználni ezt a pályázati forrást?

A *napelem-telepítés* a legfőbb alkalmazása a pályázatnak, de emellett *hőszivattyú*, és *egyéb rezsicsökkentő energetikai beruházások* is megvalósíthatóak, például *ablakcsere*, *hőszigetelés*, *fűtésrendszer-korszerűsítés*.

Ezek a beruházások a ház *hőigényét* csökkentik, ami lehetővé teszi a *megújuló energiák* hatékonyabb alkalmazását. Ezalatt arra gondolok, hogy egy jól hőszigetelt ház esetében megvalósítható a „nullrezsi", napenergiával táplált elektromos fűtésrendszerek segítségével. Ebben az értelmezésben az épület energiaellátása a fókusz, így a „nulla rezsi" kifejezés az áramszámla és a fűtésköltség teljes kiváltását jelenti.

Várhatóan meddig áll még rendelkezésre ez a lehetőség?

A budapesti régióban a pályázati forrás már elfogyott, így ott már nem lehet pályázni. A vidéki régióban még rendelkezésre áll szabad keret.

Minden pályázati forrás elfogy egyszer, a rendelkezésre álló összeg korlátozott, reméljük, hogy még az idei évben kitart, bár ez nem valószínű.

Várható-e vissza nem térítendő beruházás napelemes rendszerekkel kapcsolatban a lakossági szférában?

A szakértők szerint jelenleg nincs, és nem is várható vissza nem térítendő támogatás.

Hátha valaki nem ismeri…

Vízi és vízparti növények Kenesén 2.

1. A **kolokán** *(Stratiotes aloides)* a békatutajfélék *(Hydrocharitaceae)* családjába tartozó, Európában és Nyugat-Ázsiában elterjedt, vízen lebegő növény. Más nevei: karakány, kalokán, kalóka, imergyökér, imera, vízi olló, rák ollója, vízi fülfű.

Európai és északnyugat-ázsiai faj, keleten Kazahsztánig és a Kaukázusig található meg. Magyarországon a folyószabályozások előtt gyakori volt az Alföldön, de a mocsarak, lápok eltűnésével ma már csak ritkán fordul elő vadon. Tápanyagban dús, semleges vagy kissé magasabb pH-jú, eutrofizálódó állóvizek, tavak, mocsarak, lápok lakója. Helyenként tömegesen fordul elő. A ritka zöld acsa *(Aeshna viridis)* szitakötő kizárólag a kolokán leveleibe rakja le petéit, lárvája pedig a levélrózsán rejtőzik, ezért csak vele együtt fordul elő.

Fejlődését a víz alatt kezdi, gyökereivel gyengén megkapaszkodik az aljzatban. Virágzás idején rövid szára eltörik és levélrózsája a víz színére emelkedik. Késő ősszel a még mindig az iszaphoz kapcsolódó gyökerei spirállá tekerednek és visszahúzzák a víz alá. Télre a levelek elhalnak, csak a rügyek vészelik át a hideg időszakot.

Levelei rózsát formálnak, aloéra vagy az ananász levélzetére hasonlítanak. A levélrózsa magassága 15-50 cm, átmérője akár fél-egy méter is lehet. Az egyes levelek 15-40 cm hosszúak, nyél nélküliek és lándzsás-szálas alakúak, keskenyek. A levelek vége hegyes-tüskés, élükön fogak sorakoznak. Merevek és könnyen törnek.

Virágzási ideje májustól augusztusig tart. Kétlaki növény, azaz az egyes növényeken vagy csak termős, vagy csak porzós virágok találhatóak. A virágok egyesével helyezkednek el, száruk rövidebb a leveleknél, két buroklevél van rajtuk. A virág sugarasan szimmetrikus, három fehér sziromból és három zöld csészelevélből áll. A szirmok 15-25 mm hosszúak. A porzós virágokban 15-30 sárga porzó, a termősökben hat összenőtt, termőlevelekből álló bibe található. Utóbbiakban is vannak porzószálak (ritkán steril porzókkal), tövükben nektár termelődik. A virágnak romlott hússzaga van, amivel a beporzó legyeket és egyes lepkéket vonzza.

Termése 3,5 cm hosszú, tojás formájú, hatosztatú toktermés. Vegetatív szaporodásra is képes: nyár végén a levélrózsáról rövid indákról újabb kis rozetták sarjadnak, amelyek áttelelnek és a következő tavasszal indulnak növekedésnek. Valószínűleg a vegetatív szaporodás a gyakoribb, az északi régiókban pedig kizárólagos.

Magyarországon a kolokán nem védett. Kerti tavakban gyakran alkalmazott dísznövény. Balatoni előfordulásáról nem írnak semmit! Pedig én találkoztam vele...

Az 1960-as években, amikor általános iskolás voltam, gyakran segítettem anyai nagyapámnak (a borbély Filónak), ha valamire megkért. Nagyon szeretett pecázni. Leggyakrabban biciklivel ment le a Balaton-partra, erre pakolta fel a cájgot, amit segítettem a vázhoz rögzíteni. Később lett egy ladikja is, és helye a horgászkikötőben. Ez a kis kikötő a mai Marina Port területén állt. A Halászcsárda előtt kellett elhaladni, ha az ember oda akart jutni. Hát szerencsére ez a csárda ma is megvan! Egy darabka múlt a modern világ közepén. – Remélem így is marad, és vigyáznak rá, ahogy kell!

Kolokán

Egy alkalommal papával szép zöldre festettük az udvarban a fejtetőre fordított, bakokra fektetett ladikot. Amikor megszáradt és visszafordították, én festettem rá fekete betűkkel a nevét: GARDA. Aztán lekerült a kikötőbe a többi csónak mellé. Egyszer egyedül kellett lemennem a ladikhoz. A keskeny pallón egy lakattal lezárt kapu és két oldalánál, nem túl hosszan, balra és jobbra kifeszített drótkerítés fogadott, amely védte a lágyan ringó vízi alkalmatosságokat A kulcsot vagy megkaptam, vagy tudtam a rejtekhelyét, ugyanis bejutottam a csodálatosan tiszta, átlátszó Balaton fölé, ami nem volt túl mély. Körülöttem nádas, egy keskeny vízi úttal a ladikok számára, hogy kijuthassanak a nyílt vízre. És ebben az átlátszó vízben, az aprócska halak mellett megpillantottam jó néhány csodaszép virágot a víz alatt. Ilyet addig még sohasem láttam, pedig ebben az időben öcsémmel szinte a Balaton közvetlen partján nőttünk fel. Ez a szépséges virág a kolokán volt. Sajnos azóta nem láttam. De hol is van ma már az a hely?! Persze lehet, hogy például a Disznólejáróná, vagy arrafelé a nádasban a horgászok találkoznak vele ma is.

Filó Gyula nagyapámnak volt dolga a téli Balatonnal is. Akkoriban igaziak voltak a telek, s a vastag jégen tolókaszával, gyalászkával vágta a nádat, amelyet kévékbe kötött. A parton szekérre rakták, s az udvarunkon kúp alakba rendezték. Mikor jó idő lett, elkezdett ezekből nádpallót készíteni.

Egyszerű, de remek szerkezet volt ez, és persze én voltam a kis segéd! Nagyon szerettem őt, szívesen dolgoztam vele – ahogy ő is velem. Gyakran elvitt magával nyári, késő délutáni egészségügyi sétáira, amik sokszor a Márkóba vezettek. Hogy, hogy nem, mindig a borospince-tulajdonos barátai előtt kellett elhaladnunk oda-vissza. Jó ember volt, tőle s általa szerettem meg a természetet, a madarakat, a növényeket; sokat tanultam tőle. De ezekről majd később...

2. Az **úszó víziboglárka** *(Ranunculus fluitans)* a boglárkavirágúak *(Ranunculales)* rendjébe, ezen belül a boglárkafélék *(Ranunculaceae)* családjába tartozó faj.

Úszó víziboglárka

Előfordulási területe Közép- és Dél-Európa. Hegyvidékeken gyakori, alföldeken ritkább. Magyarországon csak a Kisalföldön fordul elő. A kisebb vízszennyeződés még serkenti is növekedését, de erősebb szennyeződés esetén állománya jelentősen csökken. Olykor szá-

razföldi alakban is megjelenik, de csak egyéves növény formájában (a vízi alak évelő), és ritkán magasabb 6 centiméternél. Levélsallangjai szélesebbek, merevebbek, és párhuzamos állásúak. Virágot többnyire nem hoz.

Alámerülten élő víziboglárkafaj, felszínen úszó levelei nincsenek. Szára gyakran több méter hosszú, hengeres, petyhüdt, a vízben lebeg. A 10-30 centiméteres levelek többszörösen villásan szeldeltek, hajszál finomságú, párhuzamos sallangokkal. A virágok fehérek, átmérőjük 15-30 milliméter.

Gyors folyású, hideg vizű, homokos vagy kavicsos medrű patakok, folyók lakója. Virágzási ideje júniustól augusztus végéig tart.

Víziboglárkával akkor találkoztam, amikor még aktív dolgozóként, óvodás csoportommal látogatást tettünk a Horgászegyesület telephelyén, a kikötőjükben. Ennek már több mint húsz éve is van. A vörös köves, hullámtörős mólóval védett, part felőli vízben láttuk a gyerekekkel ezt az apró fehér virágú, lebegő növényt.

3. Az **apró békalencse** *(Lemna minor)* az egyszikűek *(Liliopsida)* osztályának hídőrvirágúak *(Alismatales)* rendjébe, ezen belül a kontyvirágfélék *(Araceae)* családjába tartozó faj.

Igen nagy előfordulási területtel rendelkezik; majdnem az egész világon megtalálható. Elterjedési területe magába foglalja majdnem egész Eurázsiát, beleértve az arktiszi szigeteket és Izlandot is.

Levele szimmetrikusan ovális, lapos és háromerű, körülbelül 2,5-6 milliméter hosszú, 1,5-4 milliméter széles, sötétzöld. Gyökere egy szálból áll. Virágán csak egy porzó található.

Akár 1800 méteres tengerszint feletti magasságok között is megélhet. Telepei álló- vagy lassú folyású vizekben szabadon lebegnek.

A békalencse biztosan mindenki által ismert: Balatonkenese (leggyakrabban) lassú folyású vizeiben találkozhatunk vele. A Bakó-patak egyes szakaszain, az Ágnes utca vizesárkában, a Partalja utca jobb oldali árkában is felleljük.

Békalencse

4. A **tündérrózsa** *(Nymphaea)* nemzetsége a tündérrózsafélék családjába tartozik. Világszerte elterjedt, mintegy 45 fajt számlál, melyek közül sokat termesztenek dísznövényként.

Tündérrózsa

Évelő, gyöktörzse az iszapban kúszik. Síkvidéki álló- és lassan folyó vizekben fordul elő ott, ahol a vízmélység nem haladja meg a 3 métert. Leveleinek válla mélyen bevágott, széleik majdnem épek, a víz színén lebegnek. Fehér sziromlevelei és sárga porzói száma meghatározatlanul sok. Virága 10-16 cm széles. Júniustól szeptemberig virágzik, a virágok nappal nyílnak.

5. A **vízitök** vagy **tavirózsa** *(Nuphar)* a tündérrózsafélék *(Nymphaeaceae)* családjába tartozó nemzetség, melynek egyetlen faja él őshonosan Magyarországon, a **vízitök** *(Nuphar lutea)*. Az örmény botanikus, *Armen Tahtadzsjan* a csoportot külön családként kezelte. Olykor **tavirózsának** vagy **sárga tavirózsának** is nevezik. Nem védett.

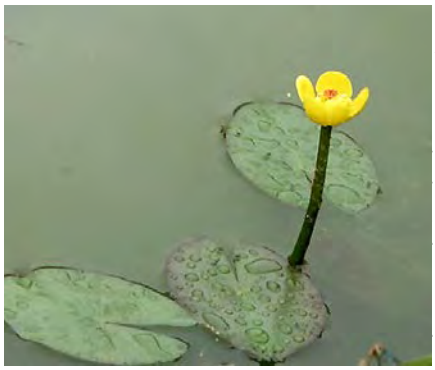

Tavirózsa, vízitök

Tavakban, holtágakban fordul elő.

A levelek a víz felszínén úsznak, oválisak, válluk hegyes szögben, mélyen bevágott. Virága sárga, nektárlevelekké alakult szirmokra és majdnem kerekded csészére különül. Ez utóbbiak a feltűnőbbek, kívül zöldek, belül sárgák. Virágzása június és augusztus között történik.

A „töktermésében" található magok vízbe szórásával, illetve víz alól kihúzott gyökérdarabokkal szaporítható.

A fenti két szépséges hínárfélével lakóhelyünkön valószínűleg csak magánterületi kertekben gyönyörködhetünk. Szintén óvodásaimmal, meghívásra jártam egy Balaton-parti telek kertjében, többek között éppen e növények tanulmányozása miatt. Az udvari tóban nyíló vízinövényeket találtunk. Kissé más irányban, a Vörösmarty téren áthaladva, a temető alatti egyik kertben, valószínűleg felduzzasztott forrásból kialakított tóban is láthatunk tündérrózsát. Lehet, hogy a nagyra növő tujáktól ma már nem látni oda. Az Ágnes utcában, ahol több forrás is van, szintén tavakat hoztak létre a kertekben. Ezekben ugyancsak ott virítanak e szép növények.

6. A **sárga nőszirom** vagy **mocsári nőszirom** *(Iris pseudacorus)* az egyszikűek *(Liliopsida)* osztályának spárgavirágúak *(Asparagales)* rendjébe, ezen belül a nősziromfélék *(Iridaceae)* családjába tartozó faj.

Mocsári nőszirom

Európában, Északnyugat-Afrikában, a Közel-Keleten és Közép-Ázsiában csaknem mindenütt gyakori. Észak- és Dél-Amerikába, valamint Új-Zélandra és Ausztráliába viszont betelepítették. Magyarországon többek közt a Jászság területén találjuk. Vizek partján, mocsarakban, liget- és láperdőkben, vízzel borított vagy időszakonként elárasztott, tápanyagban gazdag, mérsékelten savanyú talajokon nő.

A virágzási ideje május-június körül van. Régen gyökeréből hashajtót, vasszulfáttal keverve fekete festéket készítettek.

A sárga nőszirom feltűnő virágját a volt SZOT üdülő előtti árokban vettem észre sok-sok évvel ezelőtt. Ekkor is gyerekekkel és kolléganőmmel jártuk településünket éppen egy nyári erdei óvodai program keretében ismerkedtünk lakóhelyünk növény-és állatvilágával.

Pulai Istvánné

Katalán rab nemzet 5.

Diadalív – Plaza de España – Velencei tornyok – Mágikus szökőkút – Montserrat Caballé és Freddie Mercury

Katalóniai barangolásunk továbbra is Barcelonában folytatódik. Ellátogathattam a város kikötőjébe, melynek spanyol elnevezése Puerto de Barcelona. Európa egyik jelentős kikötőjéről van szó, mely kétezer éves múlttal rendelkezik. Két részre tagolódik: az öreg kikötőre (Port Vell), valamint az áru irányítását és a logisztikai feladatokat lebonyolító Barcelona Free Portra. A város ezen kívül még két másik kikötővel is büszkélkedik, jachtok és személyszállító hajók részére fenntartott létesítményekkel. – Számunkra talán ez nem ismeretlen. A mi Balatonunkhoz képest csupán a kikötők mérete tér el: kis tó – kis kikötő, nagy tenger – nagy kikötő.

A katalán fővárosban járva-kelve a 1888-as Világkiállításra épített, körülbelül 30 méter magas diadalíven akad meg a szemem. Művészettörténetileg azt állítják róla, hogy iszlám hatás fedezhető fel rajta. A vörösesbarna építmény tetejét pajzs díszíti, valamint e népcsoport címere. Úgy látszik, anno népszerű volt az ilyen hadi diadalívek építése, hiszen más országokban is megtalálhatóak.

Köztudott, hogy Spanyolország egyebek mellett mindig a bikaviadalairól volt híres. El kell keserítenem azokat, akik estleg ilyen programra áhítoznak, mert 2003-tól a bikaviadalok tartását megtiltották. Az épület, azaz a Las Arenas természetesen ma is áll: Az 1900-as évek elején épült „szentélyben” ma bevásárlóközpont működik.

Ezzel persze még mindig nem fejeződött be a látnivalók sora. Frekventált helyen egy igazán monumentális építményt találunk: egy 60 méter magas korinthoszi oszlopon álló 7,5 méteres Kolumbusz szobrot. Többször feltekintettem rá, megcsodálva nagyságát. Kreatív lokálpatrióták gondoltak egyet, és beszereltettek mellé egy liftet. Így bárki pillanatok alatt páratlan kilátás élvezőjévé válhat. Feltételezni sem tudom, hogy van olyan, aki a felfedezőről ne hallott volna: már általános iskolai tanulmányainknak is szerves részét képezik Kolumbusz útjai. A szobor a La Rambla (a rambla szóból származtatott fogalom jelentése: homokos meder) egyik végében található, amely 1888-ban épült, szintén az első spanyol Világkiállításra. – Ma még vita tárgya, hol született Kolumbusz, de a katalánok úgy tartják, éppen az ő városukban látta meg a napvilágot a 15. században; ezért is áll itt a szobra. Emellett meg persze azért, mert tisztelegnek előtte és első amerikai útja előtt. Korábban még egy nevezetessége volt a városnak, ami ugyancsak a nagy felfedezőhöz köthető: Kolumbusz hajója. (Valójában ez csak másolata volt az eredetinek). 1490-ben Kolumbusz hajói elpusztultak, de a korabeli tervek rekonstruálásával újra megépítették a Neoton Família dalából is ismert Santa Maria vezérhajót. Sokáig a város tengerpartján horgonyzott, ám 1992-ben sajnos annyira megrongálták, hogy a helyreállítás tetemes összeggel terhelte volna a város büdzséjét. Ekkor jött az ötlet: Sevilla városa felajánlotta, hogy rendbehozzák. Persze nem Isten nevében, hanem hogy a helyreállítást követően az ő birtokukba kerüljön. Mit volt hát mit tenni? Melyik ujjukat harapják meg Barcelona vezetői? Hogy a nyúl is jóllakjon és a káposzta is megmaradjon, megszületett az egyezség. Barcelona egy illúzióval szegényebb lett, de a mű legalább fennmaradt.

Tovább portyázva az egyik legfontosabb helyen, Barcelona közepén találom magamat. Pontosabban az 1922-es Világkiállításra épült Plaza de España területén. Itt aztán tényleg porszemnek érzem magamat. A tér tágas, hatalmas, látványos. Csodálatos miliőbe csöppentem.

És feltárul egy újabb nevezetesség, jobban mondva nevezetességek sora. Jobbról, balról is annyi a látnivaló, hogy van mit eltárolni az emlékezetek tárházába. Mielőtt a zenélő szökőkúthoz érkeznék, a tér egyik bejáratánál 47 méter magas velencei tornyok fogadnak. Atya világ! Itália, itt! Bámulatos! – Aztán nagyszerű sugárút fogad: szemben, pársz méterre pedig egy palota formavilágát idéző építmény magasodik, amely nem más, mint a Katalóniai Múzeum (Museu Nacional d'Art de Catalunya). Mi mindenre gondoltak a helyiek! Hozzá szabadtéri mozgólépcsőt álmodtak meg, gondolva azokra, akik nehezen tudnak mozogni.

Szerencsémre péntek délután a Font Mágica (táncoló vagy mágikus szökőkút) éppen megmutatta magát. Talán éppen az akkor ott lévőkre vártak, mert rögtönzött bemutatónak lehettünk részesei: főpróbát tartottak. S mindez fényes nappal! Más dimenzióba kerültünk, ahogy az éltető és áttetsző csoda részeseivé váltunk. – A táncoló szökőkút az 1929-es Világkiállításra épült. Vizét a tengerből kapja, tehát ellátást nem vízforgató berendezés biztosítja. Ennek hátránya is van: még a folyamatos műszaki karbantartás mellett is igen költséges műalkotás. A sós tengervíz a lerakódások révén hamar tönkreteszi az alkatrészeket. Egy előnye azért van, hogy a felhasznált víz visszajut a tengerbe. A szökőkúthoz kapcsolódó programot heti három alkalommal láthatják az érdeklődők. Ekkor általában több ezer kíváncsi turista tartózkodik a téren. Színvonalas zenék követik egymást, klasszikustól a modernig. A valóban táncoló szökőkút a zene ütemére változtatja a víz színét. A szivárvány valamennyi árnyalata festi be a mindenséget. Az esti program körülbelül 15 perces. Mindezt már jó előre tudtuk, de ezúttal csoda történhetett, mert a program közel egyórásra sikeredett.

Nosztalgia kerített hatalmába, pedig ezt megelőzően nem jártam itt. Szerintem nem voltam egyedül az érzéssel. 1987-

ben sok ezer rajongó jelenlétében énekelte itt ma már kultikussá vált Barcelona című dalát két világhírű egyéniség, Freddie Mercury rockénekes, a Queen együttes frontembere és Montserrat Caballé katalán operaénekes. Freddie Mercury-t Magyarországon nem kell bemutatni: a Queen 1986-os népstadionbeli fellépésén mély nyomot hagyott bennünk, amikor 80 ezer ember előtt énekelte nemzetünk nyelvén a Tavaszi szél vizet áraszt kezdetű népdalunkat. Ez akkor nem mindennapi gesztus volt. A zenekarról hazánkban forgatott filmen is látható az előadás. – A Barcelona szerzője Mercury és Mike Moran producer volt. Ezzel Caballé kérése teljesült, hogy Mercury szülővárosáról írjon egy darabot. A Barcelona pillanatok alatt a spanyol a slágerlista első helyén találta magát, és jól szerepelt a világ többi zenei listáján is, Angliában szintén előkelő helyre került. A lemezből három óra alatt 10 ezer példány kelt el. A dal energiával teli, elementáris szerzemény, amely egyszerre szól a hazaszeretetről, az egybetartozás érzéséről és az Isten segítsége utáni vágyakozásról. Benne foglaltatik a katalánok szabadságvágya is. Ugye, kedves honfitársaim, ezek számunkra is ismerősek! A Barcelonát az 1992. évi olimpia dalának szánták, de a terv sajnos meghiúsult: az olimpia megnyitóján Caballé José Carreras-szal mást adott elő. – A szomorú valósághoz pedig hozzátartozik, hogy mára mindkét előadója eltávozott az élők sorából. Freddie 1991-ben, míg Montserrat Caballé 2018-ban halt meg. (A Montserrat mint név egyébként ismert a világon, de a jelentését kevesen tudják: csipkézett hegyet jelent. Mindazonáltal Katalóniában a legkedveltebb női név is.) Ajánlom az eredeti verzió meghallgatását a két nagyszerű előadó tolmácsolásában. A szökőkút zenés programjában minden alkalommal fő számként szerepel.

Sorozatunk következő, záró részében szívmelengető magyar vonatkozások is helyet kapnak. Tartsanak velünk akkor is!

Varga Ákos

Táplálék növényeinknek

Ebben az időszakban az egyik legfontosabb kerti tevékenység, hogy tápanyaghoz juttassuk növényeinket. Sokféle lehetőségből választhat a kertész, hiszen remek növekedésserkentő termékek kaphatók a gazdaboltokban, szaküzletekben, de ha valami igazán jót akar tenni a növényeivel, házilag készít nekik tápot. Ez garantáltan vegyszermentes, biokertekben is felhasználható szer lesz. Elkészítése pedig egyáltalán nem bonyolult.

Gilisztaűző varádics

A legalapvetőbb alapanyag a ***trágyalé*** készítésére a ***csalán***. Más teendőnk nincs is, mint egy nagy marék csalánt beáztatni egy vödör vízbe. A vödröt fedjük le, mert az erjedő csalánlé szaga korántsem olyan, mint egy francia parfümé. Néhány nap múlva már használhatjuk is – a szag erőssége rávezet, mikor a legjobb. Érzékenyebb orrúak nyugodtan vehetnek maszkot a vele való munka idejére. Közben gondoljunk arra: a szagot nem csak mi érezzük. A csalánlé tökéletesen elriasztja a kártevőket, miközben táplálja növényeinket.

Kevésbé átható a szaga a szintén vízben erjesztett ***fekete nadálytőnek***. Kevésbé bolygatott vizes réteken gyakori. Beáztatáskor keverhetjük csalánnal is, a jobb hatás elérése érdekében pedig dúsíthatjuk ***pitypang*** levelével és ***cickafarkkóróval*** is. Ezeket akár saját kertünkben is megtalálhatjuk.

Macskagyökér

Különösen jól távol tartja a kártevőket a ***bodzából*** készült erjesztmény. A bodzanövény egyébként kitűnő riasztó pockok és egerek ellen. Vakonddal küzdők, figyelem! A petróleumos, ecetes rongy és földbe ásott sörösüveg mellett itt egy újabb lehetőség a kert alá metrót ásó jószág ellen! Szúrjunk egy bodzahajtást a vakondtúrásba, hátha a mi társbérlőnknek pont ez lesz a gyengéje.

Készíthetünk még trágyalevet ***zsurlóból***, mely megelőzi a zeller rozsdásodását. ***Gilisztaűző varádiccsal*** keverve eper és paradicsom gombásodása, hagymalisztharmat ellen használhatjuk. ***Macskagyökér*** erjesztésével pedig olyan szerhez jutunk, amely szinte minden növényt táplál. Babra, borsóra, paradicsomra, cukkinire és uborkára különösen jó hatással van. Díszkertben a rózsa hálálja meg leginkább az alkalmazását, dús virágzással. De nyugodtan locsolhatjuk vele valamennyi virágzó évelőnket.

A nyár közepén járunk, most már lehetnek tartósan meleg, tikkasztó időszakok is. Ne feledkezzünk meg növényeink vízutánpótlásáról!

Kellemes nyarat, sok kertben eltöltött percet kívánok!

Bollók Ferenc

DOLLÁR A ZOKNIBAN

Humoros huszadik század

Akár az Olvasópróba címfeliratot is kitehetnénk állandó szerzőnk, Majláth Mikes László ehavi írása elé, mert lapunk viccfelelőse ezúttal könyvet mutat be – a sajátját! Ki ismerné a jobban a művet, mint saját szerzője? A Hírlap olvasóinak ezúttal a leghitelesebb forrás számol be a napokban megjelenő kötetről.

Majláth Mikes László – Tónió rajza

Kedves Olvasó! Remélem, hogy mire a júliusi lapszám megjelenik, már a könyvesboltokban kapható lesz a ***Tóni, ez lenne Európa?*** és az ***Egy depressziós humorista vallomásai*** utáni harmadik, új, retró kötetem a ***Dollár a zokniban – Humoros huszadik század*** című, klasszikus regénynek nem mondható, sajátos műfajú visszaemlékezés 1900-tól napjainkig. Miről szól a könyv?

A kötet három síkon mozog.

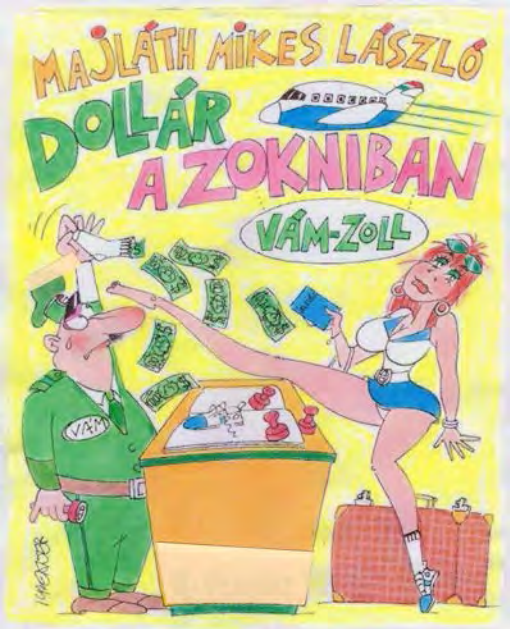

Az első: a huszadik századi magyar humoristák élete és halála, halhatatlan műveik; csak példaképpen: *Nagy Endre*, a pesti magyar humor megteremtője, az 1909-ben általa alapított Bonbonniére Kabaré vezetője; őt követi a két unokatestvér, a *Békeffiek* és *Vadnay László* (Hacsek és Sajó megteremtője), a mártírhalált halt *Rejtő Jenő*, majd *Királyhegyi Pál*, *Kellér Dezső*, és az általam már személyesen is jól ismert *Komlós János* (a Mikroszkóp Színpad alapítója és igazgatója, továbbá a televíziós vidám műsor, Az érem harmadik oldala készítője, valamint a Lujza – Psota Irén – és Jenő – Major Tamás – örökzöld jelenetének írója). A Mikroszkóp rendezője, plusz Rádiókabarés sztár, *Selmeczi Tibor*; *Trunkó Barna* dramaturg, *Nóti Károly* óta a legjobb bohózatíró, például az Óvszeres, a szégyenlőst játszó Bodrogi Gyulával, Trunkó Barna emellett a Rádiókabaré szerzője és szóvivője, egyben az én társszerzőm és szóvivő-párom. Jómagam mellesleg *Mikes Györgynek*, a Ludas Matyi főszerkesztőhelyettesének (a főszerkesztő *Árkus József* volt, az Egy hét című krokik szerzője minden szombaton a Népszabadságban, Parabola, szilveszteri Szuperbola, Tollasbál, meztelen lányokkal), egyúttal a jeles Rádiókabarésnak a fia vagyok; apám *Somogyi Pállal* közösen írta és adta elő kabarészámait: „Miki és Somi” – a Rózsa Sándor tévésorozat alatt „Mikös és Sömögyi”. *Peterdi Pál* (a „Láb mindig kéznél van!” kocogási szlogen kitalálója, továbbá ő mondta: „Akinek humora van, az mindent tud, akinek humora nincs, az mindenre képes!”. Peterdi állandó szereplője volt a tévé „Szeszélyes évszakok” című vidám műsorának, ahol Antal Imrével adták elő a vicces sajtóbakikat. Peterdi mindig csak fehér garbóban volt, s arról se feledkezzünk meg, hogy ő volt az egyik legjobb olimpiai mindentudó sportriporter). *Tabi László* számtalan vígjátéka, Ketten beszélnek rovata, valamint az utolérhetetlen „Vödör” monológ. Komlós után a Mikroszkóp igazgatója *Sas József* lett (a színpad régi műsorai folyamatosan mennek szombat esténként az ATV-n, ahol a Rádiókabaré mellett a nagyon tehetséges *Varga Ferenc József – Aradi Tibor* duó saját műsorral rukkol elő, olykor *Beleznay Endre* és vendégei – például *Sándor György* – is nevettetik a jónépet). *Fábry Sándor*, a Duna tévé Fábry című műsora és ma már az általa irányított új Rádiókabarében csacsog, cirka félórákat. A klasszikus Rádiókabaré szerkesztői: *Marton Frigyes* (aki a SZÚR-okat, a Színészek-Újságírók futballcsatáit is rendezte, továbbá az április negyedikei sportrendezvényeket, a katonai díszszemlét már nem bízták rá, csak Czinegére). *Szilágyi György* (Hanyas vagy? 28-as? Akkor mi félszavakból is megértjük egymást, Kálmán György előadásában), és a ma is velünk élő *Kaposy Miklós* (a rádió Karinthy Színpada, Umbulda és a magyar Humorlexikon írója). Helyet kapott a könyvben a következő szerkesztőgeneráció is: *Farkasházy Tivadar* (Teddy, Mimivel) és *Sinkó Péter*, aki ma is szerkeszti a Fábry-féle új Rádiókabarét; a Vidám Színpad vezetői*: Fejér István*, *Róna Tibor*, majd *Bodrogi Gyula* – el ne feledkezzünk *Tardos Péter* „Gugyerák”-járól, *Bárdy Györgygyel*, továbbá *Agárdy Gábor* és *Csákányi László* „Nyomják Krahácsot! című sikersorozatáról, melynek szerzője *Baktai Ferenc* volt. És idézzük fel *Ihos József* Falugyűlését Szilágyi Tiborral és Usztics Mátyással (aki később otthagyta a kabarét és gárdista lett). Ihos írta *Bajor Imrének* az „Én, a Gyula, meg az Ottó, a Tót Ottó!” jeleneteket, *Tóth Tibor* pedig a „Lujzaváros” sorozatot. A korán elment Bajor Imre volt a kabaré lelke, de ugyanolyan sikeres volt Fábry Sándor és Usztics Mátyás „Mondom az uramnak, Tibi…” sorozatának, – és hogy a szerző is dicsekedjen egy kicsit, az ő tollából származik *Kern András* előadásában a „Csókolom, anyuka!” 42 része, valamint a Géza és Gizus sorozat (két Kossuth-díjas óriás, *Kállai Ferenc* és *Tábori Nóra* előadásában). Sorakoznak még a nagy nevek: *Markos József – Nádas György* Kőbezárt lélekje (azaz Húgyos Józsi bácsit befalazták a budiba) című frenetikus sikerű jelenete; a rádiós és tévés *Boncz Géza*, aki a tévés, néma kézhullámzásáról lett ismert, és mellette a felálló villámhárítójú svácisapkás, mindig elbóbiskoló *Katona János*, a gyöngykavics állandó szállítója. Aztán *Nagy Bandó András*, *Maksa Zoltán* híradója; a ma cigányasszonyt alakító *Bach Szilvia*, valamint a Rádiókabaré állandó zenészei: *Heilig Gábor*, aki feleségével, *Eszményi Viktóriával* balatonkenesei nyaralótulajdonosok, valamint az *Ayala és Brindisi* páros; a Mikroszkópról a *Defekt duó*; olykor *Galla Miklós*, Besenyő Pista bácsi és a tömérdek, mai standupos: *Bödőcstől* a Szomszéd néni produkcióig, *Litkai Gergelytől Aranyosi Péterig*.

És most nem is mesélek, a könyvemben megteszem a kabaréfenoménekről. A már említetteken kívül a Mikroszkópról *Heller Tamás*, *Beregi Péter* és *Lorán Lenke*; a vörös *Kiskabos* a Vidám Színpadról (nagy Kabos Gyula is volt, aki a hagymát is hagymával ette), a szupernevettető *Salamon Béla*, aki nem akar Bogdányba menni, és, ha kinyitja a száját s elkezd beszélni, s majd a Patyomkinnál jelentkezik, pedig Lepsénynél még megvolt. A Casablancából ismert *Szőke Szakáll*, aki nemcsak jó színész volt, de jókat is írt, például az örökzöld Vonósnégyest; valamint *Csala Zsuzsa*, *Kibédy Ervin*, *Hlatky László*,

Faragó Vera, *Verebély Iván*. S ki ne emlékezne *Kállai István* tévés kabarészámára, a „Mi került ezen a fotelen 7200 forintba?” címűre, Márkus László előadásában?

Aztán jönnek a nagy karikaturisták: *Kasso*, *Kaján*, *Réber*, *Hihi*, *Pusztai Pál* (a bögyös Jucika), a mai is velünk élő klaszszikus, *Sajdik*, A nagy ho-ho-horgász és a Pompom meséi alkotója; *Lehoczki*, *Marabu* és sokan mások, akik szerepelnek a kötetben.

A könyv második síkja: családom története a dédszülőktől a dédunokáig, 1900-tól 2020-ig, humoros sztorikban elmesélve, egy kis kitekintéssel hazánk históriájára: Ferenc Jóska, Tisza Pista, Kun Béla, monitorlázadás, Orgovány, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó őfőméltósága, Bethlen és Klebelsberg Kuno. A konszolidálók, Gömbös és közeledés a fasizmushoz, a Felvidék és Kárpátalja visszatér, Édes Erdély itt vagyunk, Honvéd áll már a Hargitán. Teleki Pál öngyilkossága, a baráti Jugoszlávia megtámadása miatt („Hullarablók lettünk, a legpocsékabb nemzet), Újvidék, Hideg napok, Donkanyar, a második magyar hadsereg és a zsidó munkaszolgálatosok pusztulása, hadifogsága; az oroszok már a Kárpátoknál vannak, majd Battonyától Nemesnedvesig felszaba-dúlás, málenkij robot, nemi erőszak, kisgazdák, kommunisták, kékcédulás választások, s a négyesfogat: Rákosi, Gerő, a Hídverő, Révai, a kultúros, Farkas Mihály, honvédelem – ő volt a Tanú című, sokáig betiltott film egyik főszereplője, más néven persze. 1956, forradalom, a pesti srácok, Nagy Imre és társai kivégzése, Kádár Apró Dögei, egy forint a forró lángos… Kádár János, aki húsz év múlva a nép szeretett vezetője lett; sikeres termelőszövetkezetek, háztáji, összkomfortos kockaházak a falvakban, Aczél kultúrfelelős három T-je (Tiltjuk, Tűrjük, Támogatjuk). Margareth Thatcher brit miniszterelnök fokhagymát vesz a pesti Nagyvásárcsarnokban, Bős-Nagymaros, nagy tüntetések az erdélyi falurombolások miatt, demokratikus ellenzék, Ceaucescut egyenes adásban végzik ki nejével, Elena mérnök-akadémikussal. Varsói Szerződés helyett NATO, KGST helyett Európai Unió, német egyesülés, cseh-szlovák szétválás, jugoszláv polgárháború, a Szovjetunió szétesése 17 önálló államra; a májfoltos Gorbacsov, Ellenzéki Kerekasztal, Szentkoronás címer. Szűrös Mátyás október 23-án kikiáltja a köztársaságot, Antall, Boross, Horn, Orbán, Meggyesi, Gyurcsány, Bajnai, újra Orbán háromszor kétharmad, piacgazdaság. Minden volt szocialista országban kapitalizmus, migránsok, romák, rabok a börtönökben; megtanuljuk, mi az az abúzus, múlt ősszel az önkormányzati választásokon az egyesült ellenzék sikert arat. És így tovább, de mindez a szörnyűség – humorban pácolva.

A kötet harmadik síkja, ahogy a múlt század második felében éltünk. Most csak retró szavakban elmesélve: szenestróger, vaskályha kiégett samottal, hamuzás, sparhelt, mosogató helyett falikút, rökamié, kombinált szekrény, ülőkád a panelekben, poroló, prakker, Tangó-paszta, wurlitzer, verkli, jeges, szemeteskocsi, nem kuka, Inota-szelet, Mitugrász csoki, Symphonia, az első füstszűrős, a Fecske, a népszerű „szofi” és az albán Porti, a szintén albán Raki Rushi pálinka és Szkander bég konyak, a jugó Rumpuncs, Kossuth, Munkás, TÜKER, szakszervezeti segély, MKP, MDP, MSZMP, KISZ, zánkai Úttörőváros, úttörő és építőtáborok, tujázás, ülőkalauz, Malév, Coca Cola, Meki, Kentucky Fried Chicken, Pall Mall, Marlboro, amerikai könyvek és filmek (egy időben jelennek meg New Yorkban és Celldömölkön), Gorenje, nyugati autók, használt és új Fordok, VW-ek, Opelek, Trabant, Wartburg, Moszkvics, Zaporozsec (Záporjóska), Zsiguli (Lada) eltűnt, okostelefon, laptop, tablet, fészbuk, ímél, Trianon 100 éve.

Ennyi kis (ámde hosszúra sikeredett) ízelítő a könyvemből. S végezetül egy kis önreklám: kedves Olvasók, vegyétek, olvassátok, meséljetek róla a családnak, barátnak, szomszédnak; aki tudja, lájkolja a fészbukon és sok-sok embernek ossza meg. Hálás köszönet, erőt, egészséget, vírusmentes életet!

Majláth Mikes László

NYÁRESTI PROGRAM

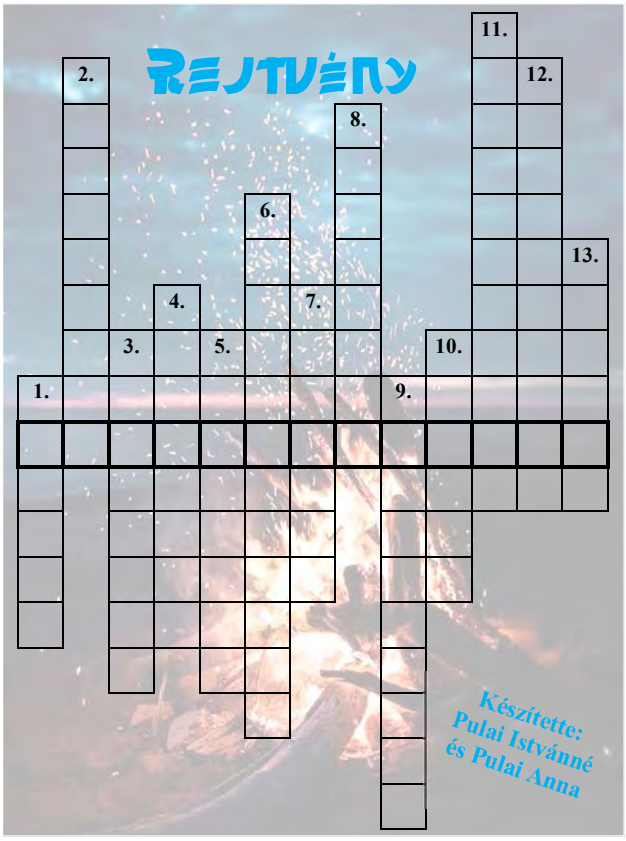

A kiemelt sorban egy kedvelt nyáresti program neve olvasható.

1. Nyári „lakás”.
2. E mellett ücsörögni nagyon jó.
3. Mindenkinek hasznos, de csak mértékkel.
4. Nemzeti kincsünk.
5. Amiben tábortűznél például a halászlé készül.
6. Gyerekek kedvelt játékszere a vízben.
7. Akár kígyózó sort is állunk érte.

6. Gyerekek kedvelt játékszere a vízben.
7. Akár kígyózó sort is állunk érte.
8. Vízen ringatózó fekete madár, fehér csőrrel.
9. Hullámlovaglás másképp.
10. A legkedveltebb balatoni halunk.
11. Mindenki szereti ezt a „parti vékony töltött”-et.
12. A kerti partik elengedhetetlen sütőeszköze.
13. Paprika, paradicsom vöröshagymaágyon.

KÉPES SUDOKU

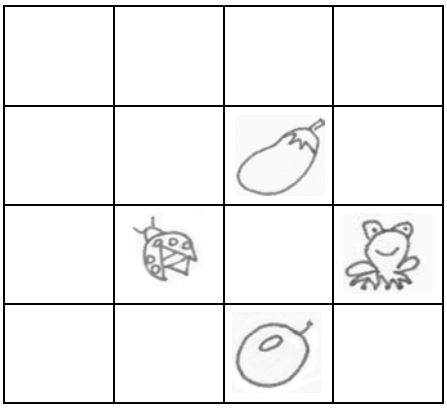

Hírek a Könyvtárból

A Könyvtár újra megnyitja kapuit az olvasók előtt!

Várunk mindenkit sok szeretettel!

Nyitvatartási idő:
Hétfő: zárva
Kedd: 11:00-15:00
Szerda: 10:00-16:00
Csütörtök: 10:00-15:00
Péntek: 12:00-18:00
Szombat: minden páros hét: 9:00-12:00
Vasárnap: zárva

A Kultúra Háza nyitvatartása:
Hétfő: 8:00-16:00
Kedd: 10:00-20:00
Szerda: 9:00-20:00
Csütörtök: 10:00-20:00
Péntek: 8:00-14:00
Szombat – vasárnap: zárva

A Tájház nyitvatartási rendje:
Kedd – szombat: 10:00-16:00
Vasárnap – hétfő: zárva

Biztonsági szabályok:

- A visszahozott könyvek 48 óra időtartamra karanténba kerülnek.
- Az épületbe való belépéskor kézfertőtlenítő használata kötelező.
- A javasolt 1,5-2 méteres emberek közötti távolságot kérjük megtartani.

Könyvtári állománygyarapítás

2020. május

A települési önkormányzatok nyilvános könyvtári feladatainak támogatására biztosított központi keret egy részének felhasználásával **108 db** új könyvvel bővült a balatonkenesei könyvtár gyűjteménye, **271.641 Ft** értékben.

Felnőtt irodalom

Szépirodalom, regény

- Attenberg, Jami: A felnőttkor küszöbén. Alexandra Kiadó, 2019
- Attenberg, Jami: Családom és más nehéz feladatok. Alexandra Kiadó, 2018
- Austen, Jane: A klastrom titka. Lazi Kiadó, 2020
- Austen, Jane: Emma. Lazi Kiadó, 2017
- Coelho, Paulo: A portobellói boszorkány. Athenaenum Kiadó, 2020
- Coelho, Paulo: Az alkimista. Athenaenum Kiadó, 2020
- Coelho, Paulo: Tizenegy perc. Athenaenum Kiadó, 2020
- F. Várkonyi Zsuzsa: Férfiidők lányregénye. Libri Kiadó, 2020
- Fábián Janka: A könyvárus lány. Libri Kiadó, 2020
- Fábián Janka: Rose regénye. Libri Kiadó, 2018

- García Márquez, Gabriel: Az évszázad botránya. Magvető Kiadó, 2020
- García Márquez, Gabriel: Szerelem a kolera idején. Magvető Kiadó, 2019
- Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember. Móra Könyvkiadó, 2019
- Gárdonyi Géza: Az öreg tekintetes. 2019
- King, Stephen: Emelkedés. Európa Kiadó, 2020
- Kosztolányi Dezső: Aranysárkány. Osiris Kiadó, 2019
- Kosztolányi Dezső: Édes Anna. Osiris Kiadó, 2019
- Kosztolányi Dezső: Esti Kornél. Osiris Kiadó, 2019

- Kosztolányi Dezső: Pacsirta. Osiris Kiadó, 2019
- Ludlum, Robert – Lustbader, Eric Van: Bourne – Enigma. I.P.C. Könyvek Kft., 2018
- Ludlum, Robert – Mills, Kyle: Hazafias játszma. I.P.C. Könyvek Kft., 2018
- Lugosi Viktória: Vándorhomár. Park Könyvkiadó, 2018
- Mayes, Fraces: Találkozzunk a piazzán. Tericum Kiadó Kft., 2019
- Moyes, Jojo: Álmok nyomában, Cartaphilus Kiadó, 2018
- Moyes, Jojo: Párizs szólóban. Cartaphilus Kiadó, 2018
- Moyes, Jojo: Tengernyi szerelem. Cartaphilus Kiadó, 2016
- Náray Tamás: Az utolsó reggel Párizsban 1-2. Libri Kiadó, 2015
- Péterfy-Novák Éva: Egyasszony. Libri Kiadó, 2020
- Picoult, Jodi: Gyere haza. Athenaenum Kiadó, 2018
- Rideg Sándor: Indul a bakterház. Lazi Kiadó, 2020
- Steel, Danielle: A stáb. Maecenas Kiadó, 2019
- Steel, Danielle: Apja nyomdokában. Maecenas Kiadó, 2020
- Steel, Danielle: Nemes harc. Maecenas Kiadó, 2020
- Szabó Magda: Az élet újrakezdhető. Interjúk és vallomások. Jaffa Kiadó, 2019
- Szabó Magda: Liber Mortis. Jaffa Kiadó, 2019
- Szabó Magda: Üzenet odaátra. Kiadatlan novellák és kisprózai írások. Jaffa Kiadó, 2019
- Tóth Gábor Ákos: Forrásvidék. Olajláz az Őrségben. 21. Század Kiadó, 2019

- Tóth Gábor Ákos: Mindörökké Balaton – Édesvízi mediterrán 5. 21. Század Kiadó, 2019
- Vámos Miklós: Jánoska és a Farkas. Athenaeum Kiadó, 2019
- Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde. Diákkönyvtár. Kreatív Kiadó, Marosvásárhely, 2017

Vers, dráma

- Ady Endre összes versei. Osiris Kiadó, 2020
- Ady Endre: A Sion-hegy alatt. 2019
- Arany János összes költeményei I-II. Osiris Kiadó, 2018
- Arany János: Balladák – Válogatott versek. Osiris Kiadó, 2019
- Arany János: Toldi – Toldi estéje – Buda halála. Osiris Kiadó, 2018
- Babits Mihály összegyűjtött versei. Osiris Kiadó, 2019
- Babits Mihály: Erato. Urbis Könyvkiadó Kft., 2018
- Babits Mihály: Recitativ. Kossuth Kiadó, 2019
- Harc és nász. Ady Endre füveskönyve. Lazi Kiadó, 2019
- Ibsen Henrik: A vadkacsa. Magvető Kiadó, 2018
- Ibsen, Henrik: Babaház. Magvető Kiadó, 2019
- Ibsen, Henrik: Három dráma. Európa Könyvkiadó, 2018
- József Attila összes versei. Osiris Kiadó, 2019
- Katona József: Bánk Bán. Osiris Kiadó, 2019
- Kosztolányi Dezső összes versei. Osiris Kiadó, 2019
- Petőfi Sándor összes versei. Osiris Kiadó, 2019

- Petőfi Sándor válogatott versei. Kossuth Kiadó, 2019
- Petőfi Sándor: János vitéz. Alexandra Kiadó, 2019
- Radnóti Miklós: Lábadozó szél. Kossuth Kiadó, 2019
- Vámos Miklós: Hetvenkedő. Athenaeum Kiadó, 2020
- Vörösmarty Mihály drámai művei. Osiris, 2019
- Vörösmarty Mihály: Zalán futása. Könyvkincstár. Konsept-H Kiadó, 2018

Romantikus irodalom

- Brown, Borsa: Sapho – első rész. Álomgyár Kiadó, 2020
- Brown, Borsa: Sapho – második rész. Álomgyár Kiadó, 2020
- Fejős Éva: Margarita. Erawan Kiadó, 2019
- Lakatos Levente: Szigor I. – A tiltás gyönyöre. Libri Kiadó, 2016
- Lakatos Levente: Szigor II. – A pillangók ébredése. Libri Kiadó, 2016
- Lakatos Levente: Szigor III. – A hatalom szabályai. Libri Kiadó, 2017
- Pap Éva: És újra felkel a nap. Álomgyár Kiadó, 2020
- Papp Diána: Most élsz. Álomgyár Kiadó, 2019
- Petch, Angela: A toszkán titok. Athenaum Kiadó, 2020
- Roberts, Nora: A mágia útjai. Gold Book Kiadó, 2019

- Roberts, Nora: Hódító herceg. Vinton Kiadó, 2020
- Roberts, Nora: Udvari előadás. Vinton Kiadó, 2019
- Sparks, Nicholas: Éjjel a parton. General Press Kiadó, 2019
- Sparks, Nicholas: Tűzlovag. General Press Kiadó, 2019

Sci-fi, fantasy, krimi

- Christie, Agatha: Gyilkosság az Orient expresszen. Helikon Kiadó, 2020
- Christie, Agatha: Gyilkosság Mezopotámiában. Helikon Kiadó, 2020
- Fable, Vavyan: Álomhajsza 1-2. Fabyen Kiadó, 2020
- King, Stephen: Tortúra. Európa Kiadó, 2020

Irodalomtörténet

- Az ő imádott Arany bácsija. Szemtanúk és örökösök Arany Jánosról. Balatonfüred Városért Közalapítvány, 2019

Memoár, életrajz, interjú

- Léner Péter: Bodrogi. Corvina Kiadó, 2020
- Léner Péter: Sztankay. Corvina Kiadó, 2017
- Radnóti Miklós: Napló. Magvető Kiadó, 2018

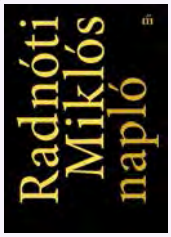

Sport, testmozgás

- Stauffer, René: Roger Federer. Egy zseni élete. G-Adam Kiadó, 2020
- Wéber Gábor: Forma-1 a 21. században. Age N. C., 2019

Pszichológia

- Belső Nóra, dr.: Életciklusok és hangulatzavarok. HVG Könyvek, 2020
- Belső Nóra, dr.: Szülés utáni depresszió. Jaffa Kiadó, 2017
- Orvos-Tóth Noémi: Örökölt sors. Családi sebek és a gyógyulás útjai. Kulcslyuk Kiadó, 2019

Szakácskönyvek, gasztronómia

- Egészséges desszertek lemondás nélkül. Bajuszka Kft., 2020
- Gluténmentes desszertek. Bajuszka Kft., 2020
- Gyorsan egészségeset. Bajuszka Kft., 2020
- Iklódi Dóra: Cukormentes édességek inzulinrezisztensek és cukorbetegek részére. BOOOK Kiadó, 2020
- Kerridge, Tom: Fogyjunk le végleg! Alacsony kalóriatartalmú ételek, izgalmas ízek. A Michelin-csillagos séf legjobb receptjei. Kossuth Kiadó, 2020

- Klasszikus sütemények gluténmentesen, Bajuszka Kft., 2020
- Náray Tamás: Utolsó reggeli Párizsban. Boook Kiadó Kft., 2020
- Vegán és vegetáriánus ételek húsfogyasztóknak is. Bajuszka Kft., 2020
- Vitamindús saláták. Bajuszka Kft., 2020

Térképek, útikönyvek

- Burford, Tim – Longley, Norm: Románia. Alexandra Kiadó, 2020
- Csodálatos Budapest. Szalay Könyvkiadó, 2020
- Farkas Zoltán: Kárpát-medence útikönyv. Kárpát Medence Intézet, 2020
- Hazánk legszebb kincsei. Szalay Könyvkiadó, 2020

Ifjúsági irodalom

Regények, kötelező olvasmányok

- Gárdonyi Géza: Egri csillagok. Alexandra Kiadó, 2019
- Mikszáth Kálmán: A beszélő köntös. Saxum Kiadó, 2018
- Mikszáth Kálmán: A tót atyafiak – A jó palócok. Osiris Kiadó, 2018
- Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma. Saxum Kiadó, 2019
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. Osiris Kiadó, 2018
- Petőfi Sándor: János vitéz – Az apostol. Osiris Kiadó, 2018

A továbbiakban a Könyvtárban vásárolhatók meg a leselejtezett könyvek, 100,-Ft/db áron, a nyitvatartási időben.

OLVASÓPRÓBA

Balatonkenese történetéből nyújt ízelítőt a **Kenesei időutazás** című könyv, mely 2019-ben második kiadását érte meg, a Balatonkenese Városért Közalapítvány jóvoltából.

Az olvasmányos stílusban megírt helytörténeti kiadvány mindenki számára érthetően ismerteti Balatonkenese helyét a történelemben, hogy mivel foglalkozott a régmúltban a lakosság, kik voltak azok a meghatározó emberek, akikre még ma is emlékezünk. Ír az akkori közösségi életről, iskoláról, óvodáról, bemutatja a katolikus egyházközösséget és a református gyülekezetet.

Szó esik még sok minden másról is, ahogy azt a belső oldalon olvashatjuk, *„Szemezgetés a múltból”*!

Oldalait sok szép színes kép illusztrálja!

A könyv megvásárolható a Kultúra Házában, ára 2 600,-Ft!

Szállítás napja	A hulladék típusa
Július 7. (kedd)	Kommunális
Július 14. (kedd)	Kommunális Zöldhulladék
Július 21. (kedd)	Kommunális
Július 27. (hétfő)	Szelektív: papír, műanyag és üveg
Július 28. (kedd)	Kommunális Lomtalanítás

A vasútvonaltól a Balaton-partig

Szállítás napja	A hulladék típusa
Július 5. (vasárnap)	Kommunális
Július 12. (vasárnap)	Kommunális
Július 14. (kedd)	Zöldhulladék
Július 19. (vasárnap)	Kommunális
Július 26. (vasárnap)	Kommunális
Július 27. (hétfő)	Szelektív: papír, műanyag és üveg
Július 28. (kedd)	Lomtalanítás

Az ingatlanokon keletkezett avart és kerti hulladékot
2020. március 24-től TILOS égetni!
Gyűjtse inkább biológiailag lebomló zsákba, vagy komposztáljon!

Kommunális hulladék kezelése

Természetes személy, ingatlanhasználó a vegyes hulladékot zárt, szabványos gyűjtőedényben köteles összegyűjteni és a megadott szállítási napon a közszolgáltatónak elszállításra átadni. A szokásos mennyiségen felül, nem rendszeresen keletkező hulladék eseti összegyűjtésére – ***díj fizetése mellett – a közszolgáltató által biztosított emblémázott, 110 literes gyűjtőzsák*** vehető igénybe.

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

A természetes személy, ingatlanhasználó az ingatlanon keletkezett települési hulladékból elkülönítetten gyűjti a papír, az üveg, továbbá a műanyag anyagú, ***újrahasznosítható hulladékokat***, és a közszolgáltató által ***ingyenesen biztosított***, az elkülönített gyűjtésre utaló jelzéssel ellátott ***gyűjtőzsákban*** adja át a közszolgáltatónak.

A zsákokat a szolgáltató folyamatosan pótolja. A nagyobb papírhulladékot az ingatlanhasználó a gyűjtőedény mellé kihelyezve, kilapítva, kötegelve adja át.

A közszolgáltató a szelektív hulladékot ***havi egy alkalommal gyűjti be és szállítja el***, az előre megadott időpontokban.

Az ingatlanhasználó a szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőzsákot az elszállítás napján, kizárólag ***az ingatlan előtti közterületre*** helyezheti ki.

Amennyiben a szelektív gyűjtőzsákban a fentiekben felsorolt hulladékon kívül más jellegű hulladék is található, a közszolgáltató a hulladék elszállítását megtagadja.

Zöldhulladék kezelése

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014.(XII.31.) Kormányrendelet alapján a zöldhulladékot a képződés helyén, szabványos, külön erre a célra rendszeresített ***gyűjtőedényben*** vagy – ***külön térítési díjért – „SIÓKOM NONPROFIT Kft." feliratos, biológiailag lebomló hulladékgyűjtő zsákban*** kell gyűjteni, kivéve, ha a zöldhulladékot házilag komposztálják.

Az ingatlanhasználó a zöldhulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényt vagy gyűjtőzsákot kizárólag az elszállítás napján, az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki. A nyesedéket és egyéb, zsákban nem elhelyezhető zöldhulladékot egy méter hosszúságúra vágva, kötegelve kérjük kihelyezni.

A szolgáltató kizárólag a fent említett módon kihelyezett zöldhulladékot szállítja el!

Lomtalanítás

Házhoz menő lomtalanítási időpontot minden hónap 4. keddjére (március-október hónapok között) lehet egyeztetni, minden hónap 15-ik napjáig, a szolgáltató telefonszámán: 06-84/503-200 / szállítás.

- A lomok mennyisége a 2 m^3-t nem haladhatja meg.
- Az ingatlanhasználó nem rendelkezhet ***hátralékkal***
- Csak és ***kizárólag lom kerülhet kihelyezésre***, veszélyes hulladék, festék, gumi, pala, építési törmelék stb. nem kerül elszállításra.
- Az ingatlanhasználó a lomokat kizárólag ***a leegyeztetett elszállítási napon***, az ingatlana előtti közterületre helyezheti ki.

A zsákokat a következő helyeken tudják megvásárolni

Balatonkenese Városgondnokság
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
Hétfő – csütörtök: 8:00 – 15:00
Péntek: 8:00 – 13:00

Gazdabolt
8174 Balatonkenese, Fő u. 45.
Hétfő – péntek: 8:00 – 16:00
Szombat: 8:00 – 13:00

„Vegyeske" papír, írószer, nyomtatvány, újság, könyv
8174 Balatonkenese, Széchenyi u. 2.
Szeptember 1. – június 30.:
Hétfő – péntek: 7:30 – 17:00
Szombat: 7:30 – 12:00
Június 22. – augusztus 31.: **ÚJ NYITVATARTÁS!**
Hétfő – péntek: 7:30 – 16:00
Szombat: 7:30 – 13:00
Vasárnap: zárva

VILLKER Bolt
8174 Balatonkenese, Szilágyi E. u. 15.
Hétfő – péntek: 8:00 – 17:00
Szombat: 8:00 – 13:00
Vasárnap: zárva

Kommunális zsák: 508.- Ft/db
Biológiailag lebomló „zöldhulladékos" zsák: 100.- Ft/db

Zsákos szemétszállítással érintett területek

Soós-hegy: a 447/3. hrsz-tól és a Szép Juhászné utcától északra. – ***Átvételi helyszín:*** Bajcsy-Zsilinszky utca.
Tiker-völgy: a Schédl utca – Margit utca – Erdőalja utca közötti terület, a Tiker utcával határolva. – ***Átvételi helyszín:*** Schédl utca, Margit utca, Erdőalja utca.

SIÓKOM NONPROFIT KFT.
Cím: 8600 Siófok, Papfődi út 3.
Telefon: 84/503-200; **Fax:** 84/503-010
E-mail: siokom@siokom.hu

A hulladékot a szállítási napon reggel 7 óráig kell az ingatlan előtti közterületre kihelyezni.
A későn kihelyezett gyűjtőedény ürítését a közszolgáltató nem köteles pótolni!

Vállalom veszélyes fák kivágását, visszavágását, teljes eltakarítással, számlaképesen.
06 70/411-6683
Az árajánlat díjmentes!

Fekete Gyémánt Szépségszalon

Férfi, női és gyermekfodrászat. TC Jaguar meleg ollós hajvágás, pedikűr, gyógypedikűr, manikűr, műköröm, gél lakkozás, kozmetika. Szeretettel várom a kedves vendégeket! Balatonkenese, Kikötő u. 2-4.
Igény esetén házhoz megyek.
Zimmermann Szilvia
06 20/363-57-80, 06 20/241-54-95

Jambrik Mihály szobafestő-mázoló, külső-belső felújítási munkák.
Tel.: +36 30/286-07-20

Otthon van és fáj a lába?
Hívjon, s megyek otthonába!
Pedikűrre bejelentkezés:
06 30/619-96-62 – Szilvia

Számítógépek teljes körű karbantartása, adatmentés, vírusirtás, helyszínre történő kiszállással.
Számlázó program NAV beküldéssel.
Hívjon bizalommal!
(06-30/262 2103

APRÓ-HIRDETÉSEK

LAKÁS, HÁZ, TELEK

- **Balatonkenesén** apartman 1 főnek hosszú távra kiadó. Érd.: 30/690-53-85

ELADNA, VENNE

- **Eladó** EUROPA márkájú agyváltós, 3 sebességfokozatú női kerékpár, kifogástalan állapotban, valamint Csepel márkájú Kemping kerékpár és VELAMOS LADY női kerékpár. Érdeklődni: +36 20 206-5636
- **Eladó:** redőnytokos 3-as ablakhoz való jó állapotú redőny hengerrel együtt, vaskerekű vastalicska, Samsung tv 50 cm képátlóval, Philips tv 40 cm-es, új DVD és Mp3 lejátszó hordozható, hordtáskával, Sharp hifitorony 100 w-os hangfalakkal, újszerű állapotban, egy vadonatúj borovi fenyő napozóágy állítható fejrésszel, kétszeri UV lakkozással, 2 db neoreneszánsz szekrény, ónémet szalonasztal. Érdeklődni: Balatonkenese, Kossuth utca 38/a.

REJTVÉNY – Nyáresti program

33. oldal – Szalonnasütés

Hát ezek meg micsodák?

39. oldal

1. Bedobott kavics „nyoma” a víztükrön 2. Tátika „torka” 3. Alkörmös fiatal magházai 4. Függőágy hálója 5. Darts tábla 6. B30-as tégla

Ne feledjék!

Módosult a zajvédelmi rendelet Balatonkenesén!

Zajjal járó tevékenységet, különösen építőipari, szerelési, kertépítési továbbá a lakosság háztartási igényeit kielégítő, zajkeltő munkát

munkanapokon 8.00 óra és 18.00 óra,
szabadnapokon 9.00 óra és 15.00 óra között lehet végezni,
munkaszüneti napokon nem lehet végezni,
kivéve az azonnali hibaelhárítást igénylő munkavégzést.

Zajjal járó zöldterület-karbantartási tevékenységet

munkanapokon 8.00 óra és 20.00 óra,
szabadnapokon 9.00 óra és 15.00 óra között lehet végezni,
munkaszüneti napokon 9.00 óra és 11.00 óra között, kizárólag elektromos árammal működő eszközzel lehet végezni.

Bőrgyógyászati magánrendelést indítottunk!

Globe Dental

Rendel: Dr. Fazekas Teréz, bőrgyógyász szakorvos
Minden hétfő délután
Globe Dental & Medical – Balatonkenese, Fő u. 25.
Időpontkérés: 06 20 553 66 22
További információk: www.globedental.eu/szolgaltatasok/borgyogyaszat

Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

Hirdetési méretek és árak:

Teljes oldal, A/4-es méret:	20.000.- Ft
Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm:	10.000.- Ft
Negyed oldal (álló vagy fekvő) 8,5 cm X 12,5 cm vagy 12,5 cm x 8,8 cm, tájolástól függően:	5.000.- Ft
Névjegy méretű (álló vagy fekvő) 5 cm x 8,5 cm vagy 8,5 cm x 5 cm, tájolástól függően:	2.000.- Ft
Lap alján vagy tetején elhelyezett csík, 18 cm x 2,5 cm:	1.000.- Ft
Apróhirdetés:	100.- Ft
Keretes apróhirdetés:	200.- Ft
Kiemelt apróhirdetés ábrával:	300.- Ft

Ha egy évre előre rendezi hirdetése díját, tizenegy hónapot fizet, a tizenkettediket ajándékba adjuk!

A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

POLGÁRMESTERI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.
Telefon: 88/481-088; 88/481-087
Fax: 88/481-741
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
www.balatonkenese.hu
Az ***Igazgatási*** és a ***Pénzügyi Csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8:00-15:30
Péntek: 8:00-12:00
P***énztári órák*** időpontja:
Hétfő, szerda: 9:30-12:00 és 13:00-15:00
A ***Műszaki csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, péntek: 8:00-12:00
Szerda: 8:00-15:30
A Polgármester ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8:00-12:00
A Jegyző ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8:00-12:00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONFŰZFŐ
8184 Balatonfűzfő, Nike körút 1.
Telefon: 88/596-907; 88/550-294; 88/550-293; 88/550-295; 88/550-266
Fax: 88/596-902 – E-mail: balatonfuzfo.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő: 7:00-17:00
Kedd, szerda, péntek: 8:00-12:00
Csütörtök: 8:00-18:00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONALMÁDI
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/550-264; 88/550-537; 88/550-265; 88/550-536
Fax: 88/550-810
balatonalmadi.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő: 7:00-17:00
Kedd, szerda: 8:00-16:00
Csütörtök: 8:00-18:00
Péntek: 8:00-13:00

HATÓSÁGI ÉS GYÁMÜGYI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 32.
Telefon: 88/550-718
Fax: 88/550-809
balatonalmadi.hatosag@veszprem.gov.hu
balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-16:30
Péntek: 8:00-13:00

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 44.
Telefon: 88/550-721
Fax: 88/550-811
veszprembalatonalmadijh-mk@lab.hu
balatonalmadi.foglalkoztatas@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-14:00
Péntek: 8:00-12:00

VÁROSGONDNOKSÁG
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

RENDŐRSÉG
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.
88/584-970; 584-971

VÍZIRENDŐRSÉG
8600 Siófok, Mártírok útja 5.
84/310-712

POLGÁRŐRSÉG
06 30/621-58-71
Ha aktuális szabálytalanságot észlelnek, a **KÖZTERÜLET-FELÜGYELET** minden nap 7:00 órától 22:00 óráig hívható: 06 30/225-94-45

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA BEJELENTÉSE
Fényforrás Kft.
Telefon: 06 70/408-69-08
E-mail: fenyforraskft@gmail.com
https://kozvilhiba.hu/

ORVOSI ÜGYELET
Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
Telefon: 88/412-104

HÁZIORVOSI ELLÁTÁS
Dr. Saáry István Egészségház – 8174 Balatonkenese, Táncsics u. 3.
1. sz körzet
Dr. Németi Sándor – 06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340
Rendelési idő:
Hétfő, kedd: 12:30-16:00
Szerda-péntek: 8:30-12:00
Terhestanácsadás: kedd: 11:30-12:30
2. sz körzet
Dr. Détár Bianka – 06 70/774-20-00
Rendelési idő:
Hétfő: 10:30-12:00
Kedd: 8:00-10:30
Szerda: 14:00-16:00
Csütörtök: 12:00-14:00
Péntek: 10:30-12:00

SZAKÁPOLÓI SZOLGÁLAT
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05 és 06 70/379-04-29

GYERMEKORVOSI KÖRZET
8174 Balatonkenese, Óvoda u.8.
Dr. Meláth Viola – 06 70/315-79-65
Rendelési idő:
Hétfő, szerda, péntek: 10:00-12:00
Kedd, csütörtök: 13:00-15:00
Tanácsadás:
Kedd, csütörtök: 12:00-13:00

FOGORVOSI KÖRZET
Előzetes bejelentkezés alapján
8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
ER-Dent 3000 Kft. – Dr. Gyürüs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683
(rendelési időben hívható)
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 11:00-17:00
Kedd, szerda, péntek: 8:00-13:30

ÁLLATORVOS
8174 Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente – 06 70/436-50-79
Rendelési idő:
Hétfő: 18:00-19:00
Kedd-péntek: 17:00-19:00

TÁTORJÁN GYÓGYSZERTÁR
8174 Balatonkenese, Fő u. 23. 88/481-283
Nyitvatartás:
június 1. – augusztus 31. között:
Hétfő-vasárnap: 8:00-19:00
szeptember 1. – május 31. között:
Hétfő-péntek: 8:00-18:00

REFORMÁTUS LELKÉSZI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 1.
88/481-348

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

VASÚTÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Balatoni út 4.
MÁVDIREKT: 06-1/3-49-49-49

HAJÓÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Kikötő u. 7-47.
Telefon: 88/482-100
Internet: balatonihajozas.hu

BALATONKENESEI HÍRLAP
Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Jurcsó János
Alapító szerkesztők:
1913 – Czakó Gyula
1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél
Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal, 8174 Balatonkenese, Béri B. Ádám tér 1.
Telefon/fax: 88/481-088; 88/481-087
www.balatonkenese.hu/balatonkenesei-hirlap/
E-mail: **balatonkenesehirlap@gmail.com**
Hirdetésfelvétel: Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Balatonkenesei Hírlap telefon: 30/837-18-53
Szerkesztő: Nagy Krisztina és Vasváry-Tóth Tibor
Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzata, Kulturális-, Oktatási-, Ifjúsági- és Sportbizottságának elnöke.
Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep, Szállás u. 4.

A BORÍTÓN WÉBER ANNA JÚLIA FOTÓJA

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA: JÚLIUS 15.

Kérjük, az újságba szánt írásaikat, hirdetéseiket eddig az időpontig szíveskedjenek eljuttatni hozzánk, ellenkező esetben már csak a következő számban kaphatnak helyet. Hirdetésfelvétel írásban: **balatonkenesehirlap@gmail.com**

A Balatonkenesei Hírlap Balatonkenese Város Önkormányzatának ingyenes kiadványa, ezért a szerzők műveikért díjazásban nem részesülnek.

A cikkek tartalmáért a szerzők (például az interjúban megszólalók) felelnek.

Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség a változtatás jogát fenntartja.

POSTA
Balatonkenese, Balatoni út 65.
88/481-300
Nyitvatartás:
Hétfő – péntek: 8:00-12:00 – 12:30-16:00

E.ON
Veszprém, Kossuth L. u. 6.
Áram – Észak-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7:30-20:00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/220-220
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-666
Általános hibabejelentés: 06 80/533-533
Földgáz – Közép-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7:30-20:00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/444-000
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-711
Általános hibabejelentés: 06 80/301-301

DRV Zrt. ***(víz)***
Telefon munkanapokon 7.30-15.30, csütörtökön 7:30-20:00: 06-80-240-240
Fax: 06 84/501-299
E-mail: ugyfelszolgalat@drv.hu
Levélcím: 8601 Siófok, Pf.: 888
Ügyfélszolgálat:
8600 Siófok, Fő u. 39/A.
Nyitvatartás:
Hétfő, szerda: 8:00-15:00
Kedd, péntek: 8:00-14:00
Csütörtök: 8:00-20:00

TÁTORJÁN SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

IDŐSEK KLUBJA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943
Nyitvatartás: Hétfő-péntek: 7:30-16:00

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
88/574-802

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.
88/481-844
www.pilinszkyiskola.hu
E-mail: titkar@kenisk.sulinet.hu

SPORTCSARNOK
06 30/275-93-59

KULTÚRA HÁZA
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Telefon: 88/594-500
kulturahaza@balatonkenese.hu
Nyitvatartás:
Hétfő: 8:00-16:00
Kedd: 10:00-20:00
Szerda: 9:00-20:00
Csütörtök: 10:00-20:00
Péntek: 8:00-14:00
Szombat, vasárnap: zárva

KÖNYVTÁR
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 2.
Telefon: 88/574-980
E-mail: konyvtarkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Hétfő: zárva
Kedd: 11:00-15:00
Szerda: 10:00-16:00
Csütörtök: 10:00-15:00
Péntek: 12:00-18:00
Szombat (minden páros hét): 9:00-12:00
Vasárnap: zárva

TÁJHÁZ
8174 Balatonkenese, Kossuth u. 6.
Telefon: +36 88/594-500
+36 30/769-54-25
(Osgyán László megbízott intézményvezető)
tajhazbalatonkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Kedd – szombat: 10:00-16:00
Vasárnap – hétfő: zárva

TOURINFORM IRODA
8174 Balatonkenese, Kálvin J. tér 4.
88/657-700
balatonkenese@tourinform.hu
Nyitvatartás:
Hétfő-péntek: 9:00-16:00

Hát ezek meg micsodák?!

Készítette: Pulai Istvánné – Fotó: Magyar Júlia

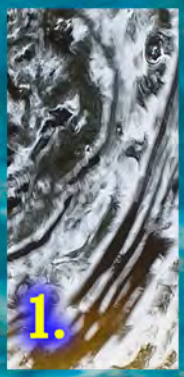

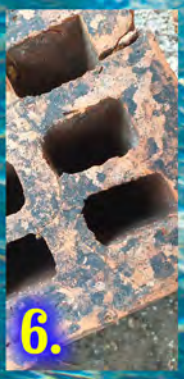

Hol járunk?

A kérdés a szokott: milyen kenesei helyszínt, épületrészletet ismernek fel? Írják meg nekünk: balatonkenesehirlap@gmail.com

Nyári rendezvények Balatonkenese 2020

Tájházi szerdák

Kézműves foglalkozások és játékos programok gyermekeknek és gyermeklelkű felnőtteknek

Belépődíj gyermekeknek 200,-Ft, felnőtteknek 400,-Ft

Július 8.
10.00 Nemezelés
Időtöltés népi játékokkal

Július 15.
10.00 Ajándékdoboz decoupage
Időtöltés népi játékokkal

Július 22.
10.00 Gyöngyfűzés
Vastag Ricsi játszóháza

Július 29.
10.00 Rafiaedény-készítés
Játékos vetélkedő népi módra

Augusztus 5.
10.00 Gipszképkészítés
a Zsebszalma Együttes műsora

Augusztus 12.
10.00 Mézeskalács-díszítés
Vastag Ricsi játszóháza

Augusztus 19.
10.00 Népi játékkészítés és játszóház

Szabadulj ki a Könyvtárból!

Vetélkedős, rejtvényfejtős erőpróbák a Könyvtárban, 4-14 éves korig

Július 11. (szombat)
10:00 Legendás állatok, misztikus lények

Július 25. (szombat)
10:00 Virágok keringője

Augusztus 8. (szombat)
10:00 Az elveszett könyv

Tájházi piknik koncert

Hozz egy kockás plédet, hozd a borodat és hallgassuk együtt a fiatal zenészek koncertjeit!

Július 4.
20.00 Katicák koncert
Time Out Duó koncert

Július 18.
20.00 Deresedő Wild Gerlicék koncert

Július 25.
20.00 Sunset lux koncert

Augusztus 8.
20.00 Holdalanap koncert

Koncertek a Református Templomban

Augusztus 9.
18.00 Református kántorok koncertje
Küronya Veronika Balatonfüred,
Varga Áron Balatonfűzfő
és Sipos Csaba Balatonkenese kántora barokk, romantikus és kortárs orgonaműveket adnak elő!

Augusztus 17.
18.00 Barokk koncert
Gerencsér Zoltán hegedűművész és Németh Sándor orgonaművész koncertje

KultUdvar

Július 14.
18.00 Abraka Babra – Monológok a konyhából könyvbemutató
Hegyi Barbara Jászai Mari-díjas színművésznővel
Szűcs Anikó beszélget
Helyszín: Könyvtár udvar

Klassz a pARTon

Július 31.
20.00 BalatonSax Mesterkurzus koncertje
Augusztus 1.
20.00 Érdi Tamás zongoraművész koncertje
Augusztus 2.
20.00 Ewald Rézfúvós Együttes koncertje
A programok helyszíne a Széchenyi park

Államalapító Szent István király ünnepe

Augusztus 20.
11.00 Városi Ünnepség

A Tájház éjszakája

Augusztus 21. 16.00

Mindörökké Lecsó!

XVI. Országos Lecsófesztivál

Augusztus 22.

A programváltozás jogát fenntartjuk!

Kenese Mindenkit vár!

Közművelődési Intézmény és Könyvtár
8174 – Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Információ: 88 594 500,
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com,
https://www.facebook.com/KulturaHazaBalatonkenese/

Pilinszky János Általános Iskola és AMI

Biró Zétény — Kiss Ádám — Jelinek Bálint Sándor — Császár Dezső

Nikolics Dorina Kinga — Makai Anna — Czinkán Maja

Bozsoki Oltvér — Obsitos Vince Zétény — Németh Dániel

Sellei Abigél — Álich Klára — Baloghné Fecsó Zsuzsanna — Galambos Kitti — Bölcsik Éva

Farkasné Ferk Katalin — Kissné Pethő Ildikó — Rába Aranka — Jurcsó János

Igaz Ágnes Rozália — Földes Magdolna — Csernay István — Gárdonyi Anikó

Dr Dukon Béláné — Bánhegyi Gábor — Szabó Patrik

8.B

2012-2020